

Obec Višňové

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce
Višňové na roky 2024 - 2030**
s výhľadom do roku 2040

Spracovateľ

Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina
M.R. Štefánika 560/4
907 01 Myjava
tel: 0918 909 840
www.kopaniarskyregion.sk

© Obec Višňové, december 2023

Obsah

1 ÚVODNÁ ČASŤ	4
1.1 Úvod	4
1.2 Poslanie dokumentu PHRSR Višňové 2024 – 2030	4
1.3 Východiskové dokumenty	5
2 ANALYTICKÁ ČASŤ	7
2.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE	7
2.2 PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNA ANALÝZA	8
Geomorfológia územia a geologické podmienky	8
Hydrologické podmienky	9
Klimatické podmienky	9
Pôdne podmienky a pôdny fond	10
Flóra a fauna	10
Ochrana prírody	11
Ovzdušie	12
Hodnotenie kvality vôd	12
Hluk	13
Ekosystémové služby	15
2.3 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA	16
Ľudské zdroje	16
Ekonomika územia	23
Bývanie a bytový fond	25
Občianska vybavenosť	26
2.4 ÚZEMNO-TECHNICKÁ ANALÝZA	29
Základná charakteristika obce z pohľadu širších vzťahov	29
2.5 SWOT ANALÝZA	31
3 STRATEGICKÁ ČASŤ	34
4 IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ	37
4.1 PROJEKTOVÉ ZÁMERY A AKTIVITY	37
Priorita 1: Ekonomický rozvoj obce	37
Priorita 2: Rozvoj občianskej vybavenosti	40
Priorita 3: Zvýšenie kvality životného prostredia	42
4.2 FINANČNÝ PLÁN	45
4.3 AKČNÝ PLÁN	46
4.4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE	46
5 ZÁVER	49

1 ÚVODNÁ ČASŤ

1.1 Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Višňové pre roky 2024 - 2030 s výhľadom do roku 2040 (ďalej aj „PHRSR“) je prejavom záujmu obce Višňové o udržateľný rozvoj územia s dôrazom na kvalitu života, atraktivitu územia a o koordináciu s relevantnými kľúčovými aktérmi (stakeholdermi). Dokument je aktualizáciou existujúcej stratégie obce reflektujúcej nové priority, procesy a inštitucionálne rámce spojené s prípravou na čerpanie zdrojov EŠIF pre obdobie 2021 – 2027 zakotvené v Programe Slovensko a s ním súvisiacich metodických materiáloch.

PHRSR Višňové je vypracovaný v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v aktuálnom znení, v súlade s odporúčanou Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR pre programové obdobie po roku 2020 a v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií, ktorá bola schválená Uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017.

Pri jeho vypracovávaní spracovatelia v spolupráci so zadávateľom reflektujú súčasné potreby a požiadavky územia a zároveň očakávania obyvateľov v otázkach budúceho rozvoja obce. Osobitné zameranie na jednotlivé špecifické problematiky rozvoja obce a návrh stratégie, cieľov a opatrení na ich rozvoj vyplývajú jednak z analýzy dostupných získaných štatistických, resp. faktografických dát, jednak z poznatkov získaných prostredníctvom dotazníkového prieskumu zameraného na otázky kvality života v obci Višňové, jednak z konzultácií so samotnými zástupcami obce a jej odborných pracovísk. Všetky získané informácie a požiadavky boli zosumarizované a pri tvorbe PHRSR sa na ne prihliadalo.

Dokument takisto reflektuje výsledky a priebeh implementácie doterajších existujúcich politík obce pri vypracovávaní strategických dokumentov – či už komplexných alebo sektorových, ktoré boli priebežne prijímané a realizované v uplynulých rokoch. Ich východiská a výstupy sa stali jednými z analytických podkladov aj pre PHRSR, ktorý má ambíciu integrujúceho dokumentu ako podkladu pre ďalšiu aktualizáciu nadväzujúcich územnoplánovacích stratégií a dokumentov pre nasledujúce obdobie v reakcii na meniace sa globálne i lokálne výzvy. (Územný plán, plán udržateľnej mobility, stratégia adaptácie na klimatickú zmenu, stratégie vzdelávania, poskytovania sociálnych služieb a podobne.)

K spracovaniu tohto dokumentu boli prizvaní externí experti, ktorí ho vypracovali v spolupráci s obcou Višňové. Všetky dostupné analytické podklady boli pretavené do návrhu implementačného plánu, ktorý je kľúčovým predmetom tohto dokumentu.

1.2 Poslanie dokumentu PHRSR Višňové 2024 – 2030

Poslaním dokumentu PHRSR Višňové je zdefinovať víziu obce a vypracovať k nej prislúchajúcu stratégiu rozvoja, ktorá by prostredníctvom implementácie konkrétnych opatrení a aktivít výrazne prispela k rozvoju lokálnej ekonomiky a kvalite života obyvateľov.

Zameriava sa najmä na podporu rozvoja konkurencieschopnosti, partnerstiev, rozvoj obce ako inteligentnej obce (smart village), na celkový rozvoj kvality života, zlepšenie ekosystémových služieb, ako aj celkového manažmentu územia so špeciálnym dôrazom na verejné priestory, priestorov na voľnočasové a športové aktivity, mobilitu a manažment odpadov.

Naplnenie definovanej vízie, špecifických cieľov až po jednotlivé opatrenia a aktivity sa uskutočňujú v navrhnutom časovom a finančnom harmonograme, ktorý je flexibilný – so schopnosťou v každom čase operatívne zareagovať na aktuálny stav technických, finančných či inštitucionálnych možností ich zabezpečenia. V tomto zmysle je PHRSR Višňové otvoreným dokumentom, pripraveným kontinuálne reagovať na neočakávané situácie vedúce k prípadnej zmene scenára rozvoja obce, plynúcej tak z prostredia obce, ako i okolitého prostredia. Táto flexibilita je dosahovaná postupmi definovanými v implementačnej časti dokumentu. Predmetom tohto dokumentu je zhodnotenie doterajšieho procesu implementácie vybraných opatrení z iných strategických dokumentov obce a ich aktualizácia na ďalšie obdobie s ohľadom na súčasnú situáciu a stav rozvoja obce.

1.3 Východiskové dokumenty

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Višňové je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie

Základné východiskové dokumenty na miestnej úrovni:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Višňové na roky 2015 - 2022,
- Mapové podklady,
- Finančný rozpočet obce Višňové na rok 2023
- Finančný rozpočet obce Višňové na roky 2024 a 2025
- Záverečný účet obce za rok 2022,
- Rating obce,
- Komunitný plán.

Základné východiskové dokumenty na regionálnej úrovni:

- Koncepcia rozvoja cestovného ruchu v regióne pod Veľkou Javorinou a Bradlom,
- Stratégia budovania cyklochodníkov a cyklotrás v Kopaničiarskom a Hornáckom regióne,
- Vytrasovanie jazdeckých ciest v Kopaničiarskom a Hornáckom regióne,
- Integrovaná stratégia rozvoja územia Kopaničiarskeho regiónu pre roky 2015-2022,
- Spoločná príhraničná stratégie udržateľného rozvoje Hornácka-Kopanic pro léta 2014-2020

Základné východiskové dokumenty na úrovni kraja:

- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja TSK 2013-2023,
- Integrovaná územná stratégia Trenčianskeho samosprávneho kraja pre programové obdobie 2021-27

- Plán dopravnej obslužnosti na obdobie rokov 2020 - 2025 s výhľadom do roku 2030
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja do roku 2030
- Plán udržateľnej mobility Trenčianskeho samosprávneho kraja (horizont do roku 2050)
- Cyklostratégia TSK na roky 2016 - 2030
- Stratégia rozvoja vidieka TSK 2014-2020
- Akčný plán udržateľného energetického rozvoja TSK na roky 2013-2020
- Správa o stave znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji z roku 2014,
- Regionálna inovačná stratégia TSK 2013-2020.

Základné východiskové dokumenty na národnej úrovni

- Partnerská dohoda na roky 2021 – 2027,
- Program Slovensko 2021- 2027
- Program cezhraničnej spolupráce Interreg Slovenská republika – Česká republika 2021 – 2027
- Plán obnovy a odolnosti SR
- Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky pre roky 2023 – 2027
- Program rozvoja vidieka SR 2014 - 2020

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Obec Višňové leží na úpätí severných výbežkov Malých Karpát pod Čachtickým hradom. Od Nového Mesta nad Váhom je vzdialená 12 km juhozápadne.

Podľa administratívneho začlenenia spadá do Trenčianskeho samosprávneho kraja, okresu Nové Mesto nad Váhom. Obec susedí na severe s obcou Hrušové, na západe s obcou Vaňovce, na juhozápade s obcou Hrachovište a na východe s obcou Čachtice. Stred obce na nachádza v nadmorskej výške 220 m n.m. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1392. Nad Višňovým sa vypína hrad Čachtice.

Tabuľka 1 Základné údaje o obci

Základné údaje	
Kraj:	Trenčiansky kraj
Okres:	Nové Mesto nad Váhom
Región:	Kopanice
Poloha:	48°43'33"S 17°45'10"V
Nadmorská výška:	220 m n. m.
Rozloha:	5,52 km ² (552 ha)
Počet obyvateľov:	168 (31. 12. 2022)
Hustota obyvateľstva:	30,43 obyv./km ²
Nacionále	
PSC	916 16
ŠÚJ	506672
EČV	NM
Tel. predvoľba	+421-32
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Višňové Višňové 60 916 16 pošta Krajné
Web:	http://obecvisnove.sk
E-mail:	visnove@slovanet.sk
Telefón:	032/ 7787 129

Obrázok 1: Katastrálne územie obce Višňové

Zdroj: ÚGKK SR

2.2 PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNA ANALÝZA

Geomorfológia územia a geologické podmienky

Riešené územie spadá do Čachtických Karpát. Čachtické Karpaty sú jedným zo štyroch podcelkov Malých Karpát, sú ich najsevernejšou a najužšou časťou. Čachtické Karpaty sa ďalej členia na dve časti - Plešivec na juhu a severnejšie situované Nedze. Najvyšším bodom územia je vrch Salášky (588,0 m n. m.) v časti Nedze, kým v časti Plešivec je to Veľký Plešivec (483,8 m n. m.). Západná časť Čachtických Karpát je budovaná vápencami a dolomitmi stredného až vrchného triasu, kým južná a východná časť najmä ílovcami, pieskami a pieskovecami.

V centrálnej časti Čachtických Karpát sa nachádza Čachtický kras, ktorý predstavuje krasovú plošinu. Budovaný je prevažne svetlými vápencami. Má rozlohu približne 35 km². Povrch krasu je charakterizovaný krasovými jamami a škrapovými poliami. S Čachtickým krasom sa nerozlučne spája výskyt mnohých podpovrchových útvarov – jaskýň. Túto oblasť rozrezáva riečka Jablonka, ktorá vytvára veľkým oblúkom kaňonovitú dolinu. Po okrajoch pohoria je niekoľko vápencových lomov: pri obciach Čachtice, Nové Mesto nad Váhom, Bzince pod Javorinou, Hrachovište.

Geologicky je územie obce budované vrstvami triasu až spodnej kriedy, ktoré sa začleňujú do tektonickej jednotky nedzovského príkrovu. Triasové členy sú označované ako

jablonická skupina. Najstarším členom sú pestré, masívne vápence schreyermalmského typu a sivé vrstevnaté vápence reiflinského typu. V ich nadloží vystupuje mohutný vápencovo – dolomitový komplex, patriaci do ladinu. Najvýraznejšie sú zastúpené v oblasti Čachtice – Hrušové – Nové Mesto nad Váhom. V oblasti Višňového a v malých šošovkách pohoria vystupujú sivé a hnedosivé vrstevnaté vápence oponické (karn). V ich nadloží je ďalší významný komplex, tvorený hlavným dolomitom (karn – norik), ktorý buduje najmä skupinu Plešivec – Salašky. Ide o svetlosivé a sivé vrstevnaté dolomity, nepravidelne rozpukané, rozpadavé na dolomitový štrk, celistvé, jemnokryštalické, miestami brekciovité.

Hydrologické podmienky

Geologická stavba územia je jedným zo základných faktorov, ktorý determinuje charakter hydrogeologických pomerov územia. Podľa geologickej stavby môžeme vyčleniť dva typy hydrogeologických celkov s odlišnými hydrofyzikálnymi vlastnosťami horninového prostredia, režimom a chemizmom podzemných vôd. Ide o krasovo priepustné sedimenty a aluviálne sedimenty.

Infiltračne priaznivé sedimenty triasu (vápence a dolomity novomestského krasu) s hlavným vývojom medzi Čachticami a Novým Mestom nad Váhom budujú krasovo priepustné sedimenty vytvárajúce podzemnú nádrž, odvodňovanú prameňmi pri východnom okraji Čachtických Karpát. V pramennej skupine Čachtice vyviera 60 – 70 l/s podzemných vôd.

Základ siete vodných tokov na území obce tvorí vodný tok Jablonka, ktorý utvára kaňonovitú Višňovskú dolinu popod Čachtický hrad vypínajúci sa na jeho pravom brehu a následne sa veľkým oblúkom stáča na juhovýchod a pokračuje Čachtickou dolinou. V tomto priestore sa nachádzajú aluviálne sedimenty. Ich hrúbka je až 20,0 m s výdatnosťou studní do 5,0 l/s. Aluviálne sedimenty sú pokryté vrstvou piesčitých hĺn (hrúbka 0,3 – 3,0 m) a spraší (až 10,0 m) v severnej časti na terasách. Sedimenty sú veľmi dobre priepustné a lokálne komunikujú s podložným neogénom a mezozoikom.

Z hľadiska vodohospodárskeho územia patrí obec do povodia rieky Váh, ktorá tvorí hydrologickú os územia okresov Považská Bystrica, Púchov, Ilava, Trenčín, Nové Mesto nad Váhom. Potok Jablonka je pravostranný prítok Váhu, má dĺžku 33 km (z toho umelo upravený dolný tok od Čachtíc po ústie meria 9,4 km).

Z hľadiska hydrologických podmienok je dôležité poukázať na výskyt kvalitných pitných a minerálnych vôd v celej oblasti Malých Karpát, i na území Višňového.

Klimatické podmienky

Z hľadiska klimaticko – geografických typov je v obci zastúpená: nížinná a pahorkatinová klíma. Nížinnú klímu teplej oblasti má väčšia časť katastra územia obce Višňové. Pahorkatinová klíma prevláda v južnej časti územia spadajúceho do Čachtických Karpát.

Klimaticky patrí obec do mierne teplej oblasti. Rozpätie teplôt je v januári od –2 až –6,5°C a v júli 16 až 20,5°C. Zrážky sa pohybujú od 650 – 700 mm ročne v nížinnej klíme a až do 900 mm ročne v pahorkatinovej časti katastra obce.

Pôdne podmienky a pôdny fond

Z pedologického hľadiska je územie rozdelené do nasledovných oblastí: okrajová časť územia spadá do úpätia hôr Malých Karpát, ktoré sú tvorené ílovitými až ílovito - hlinitými druhmi pôd. V hlavnej časti územia, v okolí povodia toku Jablonka, prevládajú piesočnaté a hlinité pôdy.

Celková výmera katastra obce je 551,99 ha. Pri porovnaní poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy v tabuľke 2 je zrejmé, že nepoľnohospodárska pôda tvorí 67,16 % katastra obce. Najväčšie zastúpenie majú lesné pozemky s výmerou 325,90 ha, čo predstavuje 59,04 % z celkovej výmery pôdneho fondu. V rámci poľnohospodárskej pôdy má najväčšie zastúpenie orná pôda, ktorá zaberá 24,63 % z celkovej výmery pôdneho fondu, trvalé trávne porasty zaberajú 6,73 % a záhrady 1,33 % z celkovej výmery pôdneho fondu. Nepatrné percentuálne zastúpenie (0,15 %) majú ovocné sady.

V tabuľke 2 je porovnanie zastúpenia jednotlivých skupín pôdneho fondu v roku 2014 a v roku 2022. V obci Višňové nenastali v sledovanom období žiadne zmeny v rozložení jednotlivých skupín pôdneho fondu.

Tabuľka 2 Pôdny fond v roku 2014 a v roku 2022

Pôdny fond	2014		2022	
Pôdny fond	Rozloha (ha)	Rozloha (%)	Rozloha ha	Rozloha (%)
Poľnohospodárska pôda:				
- Orná pôda	135,95	24,63	135,95	24,63
- TTP	37,14	6,73	37,14	6,73
- Záhrady	7,35	1,33	7,35	1,33
- Ovocný sad	0,80	0,15	0,80	0,15
Spolu poľnohospodárska pôda	181,24	32,84	181,24	32,84
Nepoľnohospodárska pôda:				
- Lesné pozemky	325,90	59,04	325,90	59,04
- Vodné plochy	7,70	1,40	7,70	1,40
- Zastavané plochy	25,42	4,61	25,42	4,61
- Ostatné plochy	11,72	2,12	11,72	2,12
Spolu nepoľnohospodárska pôda	370,75	67,16	370,75	67,16
Celkom pôda	551,99	100,00	551,99	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

Flóra a fauna

Prevažnú časť pôdneho fondu katastra tvoria lesy, až 59,04 % z celkovej výmery pôdneho fondu. Višňové sa nachádza v Chránenej krajinskej oblasti Malé Karpaty, ktorá sa

približne zhoduje s geografickou hranicou pohoria Malé Karpaty. V pohorí sa chránia zachované lesné spoločenstvá, autochtónne (pôvodné) dreviny a prírodné výtvory. Rastú tu prevažne listnaté lesy, v nižších polohách dubiny, vo vyšších bučiny.

V oblasti obce prevláda suché podnebie. Botanicky je to veľmi cenné územie s významným výskytom mnohých mediteránnych xerofytných a xerothermných druhov rastlínstva ako je klinček Lumnitzerov a divozel tmavočervený. Pôvodné porasty duba plsnatého a jaseňa mannového ustúpili a vplyvom pôdnej erózie zanikli podmienky na regeneráciu pôdnej vegetácie. Dnes je územie pokryté sekundárnymi spoločenstvami xerothermnej vegetácie pestrého zloženia. Len tu rastie ranostaj ľúby, ďalej sa tu vyskytuje kavyľ stredomorský i Ivanov, sinokvet mäkký, oman mečolistý a ľan rakúsky.

V obci sa nachádza chránený strom – lipa veľkolistá (pri dome č. 4). Jej vek sa odhaduje asi na 400 rokov, obvod kmeňa má 435 cm, výška 21 m.

Rozšírenie živočíchov v krajine je podmienené ich nárokmi na potravu a vhodné životné prostredie. Fauna v katastri obce Višňové sa vyznačuje veľkým množstvom pôvodných zachovaných zoocenóz so širokým ekologickým rozpätím. Mimoriadne vysoká diverzita druhov a živočíšnych spoločenstiev je odrazom pestrej geologickej stavby, značného hypsometrického rozpätia, geomorfológie a veľkej rôznorodosti flóry, s ktorou je živočíšstvo úzko späté.

Územie je bohaté na mnohé vzácne a chránené bezstavovce, ako sú napr. fúzač obrovský, nosorožtek obyčajný, cikáda viničová, bezkrídla kobylka sága stepná, modlivka zelená. Z motýľov je to jasoň chochláčkový, vidlochvost ovocný, vidlochvost feniklový, z pavúkov stepník červený. Z plazov a obojživelníkov môžeme nájsť jaštericu živorodú, jaštericu múrovú, pri vodných tokoch užovku obojkovú. Zazrieť môžeme aj drobné ale vzácne hmyzožravce ako bieložúbku krpatú a dulovnicu menšiu.

Kataster obce je bohatý na poľovnú srstnatú i pernatú zver. Vo voľnej prírode sa tu nachádzajú všetky významné druhy ako jeleň, daniel, muflón, srnec, diviak, bažant, jarabica. Zo vzácných dravcov sa tu vyskytuje orol krikľavý, hadiar krátkoprstý a včelár obyčajný.

Ochrana prírody

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov sa na území Slovenskej republiky rozlišuje päť stupňov územnej ochrany, pričom pre každý stupeň sa určujú činnosti, ktoré podliehajú súhlasu orgánov ochrany prírody, alebo sú v určitých územiach obmedzené alebo zakázané. Tento zákon definuje ochranu prírody ako predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. Ďalej tento zákon upravuje druhovú ochranu, ochranu drevín, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany prírody a krajiny.

Kataster obce Višňové leží v Chránenej krajinskej oblasti (CHKO) Malé Karpaty, ktorá sa rozprestiera na ploche 65 504 ha. Účelom vyhlásenia CHKO Malé Karpaty dňa 5.5.1976 za chránenú oblasť s druhým stupňom ochrany je ochrana a zveľaďovanie prírody pohoria Malé Karpaty, ako časti jedného súvislého krajinného celku Fatransko-tatranskej oblasti. Chránená

krajinná oblasť Malé Karpaty je jediné veľkoplošné chránené územie vinohradníckeho charakteru.

V katastri obce sa nachádza Národná prírodná rezervácia (NPR) Čachtický hradný vrch s rozlohou 56,17 ha vyhlásenou v r.1964 za štátnu a v r. 1993 za národnú prírodnú rezerváciu so štvrtým stupňom ochrany.

Ďalším chráneným územím v blízkosti obce Višňové je Čachtická jaskyňa – národná prírodná pamiatka. Za chránenú bola vyhlásená v roku 1972. Nachádza sa v masíve Drapláka v Čachtickom krase. Okrem Čachtickej jaskyne sa v tejto lokalite nachádza 11 menej významných jaskýň.

Dňa 14. 7. 2004 MŽP SR vydalo Výnos č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydal národný zoznam území európskeho významu s účinnosťou od 1. augusta 2004. V tomto zozname sa nachádza CHKO Malé Karpaty ako územie európskeho významu pod evidenčným číslom SKUEV0103. Na základe uvedeného výnosu sa kataster obce nachádza v území NATURA 2000 ako územie európskeho významu v alpskom bioregiónu.

Ovzdušie

Na území Trenčianskeho kraja, v ktorom sa obec nachádza, je postavená len jedna z meracích staníc, ktoré sú súčasťou siete regionálnych staníc v SR. Z toho dôvodu nie je možné zhodnotiť stav ovzdušia v obci.

Dominantný podiel na znečistení ovzdušia Trenčianskeho kraja má energetika, menšie množstvo exhalátov emitujú zdroje chemického priemyslu a nízka kvalita palivovo-energetických zdrojov. Priamo v obci je ovzdušie znečisťované lokálnymi kúreniskami.

Vzhľadom na vzdialenosť priemyselných zón a väčších sídel patrí územie obce do oblasti so slabým znečistením ovzdušia. Najbližšie väčšie zdroje znečistenia ovzdušia sa nachádzajú v meste Nové Mesto nad Váhom. Obec je plynofikovaná, čo prispieva k celkovému zníženiu emisií.

Hodnotenie kvality vôd

Zrážkovo-odtokové pomery sú najvýznamnejším faktorom formovania povrchových a podzemných vôd. Tento indikátor predstavuje základ pre hodnotenie vodných zdrojov a je jedným zo vstupných údajov pre hodnotenie bilančnej situácie na tokoch.

Kvalita povrchových vôd pretekajúcich katastrom obce, ktoré patria do prítoku rieky Váh, nie sú sledované a monitorované.

Podzemná voda je nenahraditeľnou zložkou životného prostredia. Predstavuje neoceniteľný, dobre dostupný a z kvantitatívneho, kvalitatívneho a ekonomického hľadiska najvhodnejší zdroj pitnej vody. Dostatok prírodných zdrojov podzemných vôd, ich lepšia kvalita, nižšie náklady na jej úpravu, a potenciálne menšia možnosť ich znečistenia predurčujú podzemné vody ako dominantný zdroj pitnej vody v SR.

Systematické sledovanie kvality podzemných vôd v rámci národného monitorovacieho programu prebieha od roku 1982. V rámci podzemných vôd monitorovanej oblasti vystupuje do popredia problematika nepriaznivých oxidačno-redukčných podmienok, na čo poukazujú časté zvýšené koncentrácie Fe a NH₄⁺. Zo skupiny fyzikálno-chemických ukazovateľov boli okrem vyššie spomínaných ukazovateľov kvality prekročené koncentrácie RL 105, anióny

SO42- a Cl-. Rovnako naďalej pretrvávajú znečistenie organickými látkami indikované prekročovaním prípustnej koncentrácie $CHSK_{Mn}$. Chemická spotreba kyslíka manganistanom ($CHSK_{Mn}$) - slúži pre odhad organického znečistenia. To môže byť prírodného pôvodu z výluhov z organicky bohatých zemín, rozkladu živočíšneho a rastlinného tela priamo v studni alebo umelého pôvodu, kedy môže signalizovať únik toxických látok - pesticídov a hnojív.

Na verejnú sieť vodovodu je pripojených 85 domov.

Hluk

Kvalitu životného prostredia výrazne ovplyvňuje hluk, ktorý možno považovať za jeden zo závažných faktorov negatívne pôsobiacich na zdravotný stav obyvateľstva. Zdrojom hluku sú najmä: doprava, priemyselné prevádzky, stavebná činnosť.

Na obyvateľov obce a životné prostredie vzhľadom na jej umiestnenie hluk nevplýva negatívne. Zaťaženie hluku z automobilovej dopravy môžu vnímať negatívne iba obyvatelia, ktorí majú rodinné domy pozdĺž cesty v centre obce.

Odpadové hospodárstvo

Nakladanie s odpadmi v katastrálnom území obce upravuje a riadi Všeobecne záväzné nariadenie Obce Višňové č. 1/2023 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území Obce Višňové.

V obci sa vykonáva triedený zber:

- a) elektroodpadov z domácností,
- b) papiera, skla, plastov, kovov,
- c) použitých prenosných batérií a akumulátorov a automobilových batérií a akumulátorov,
- d) veterinárnych liekov a humánnych liekov nespotrebovaných fyzickými osobami a zdravotníckych pomôcok,
- e) jedlých olejov a tukov z domácností,
- f) biologicky rozložiteľných odpadov z parkov vrátane odpadu z cintorínov

Obec nezavádza a nezabezpečuje vykonávanie triedeného zberu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad na svojom území pre obyvateľov obce z dôvodu, že umožňuje pôvodcom odpadu vlastné kompostovanie. Obec nemá spoločné kompostovisko, občania separujú do záhradných kompostérov na triedenie zberu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu, ktoré obec zabezpečila pre každú domácnosť v rámci projektu: „Kompostéry pre Združenie obcí Hrachovište, Vad'ovce, Višňové“. Obec získala na uvedený projekt nenávratné finančné prostriedky z Európskej únie z Operačného programu kvalita životného prostredia.

Základným spôsobom zneškodňovania komunálneho odpadu je skládkovanie. Zmesový komunálny odpad a objemný odpad sa vyváža na skládku v obci Kostolné. Obec zabezpečuje odvoz odpadov prostredníctvom autorizovaných zmluvných dodávateľov – Kopaničiarska odpadová spoločnosť s.r.o.

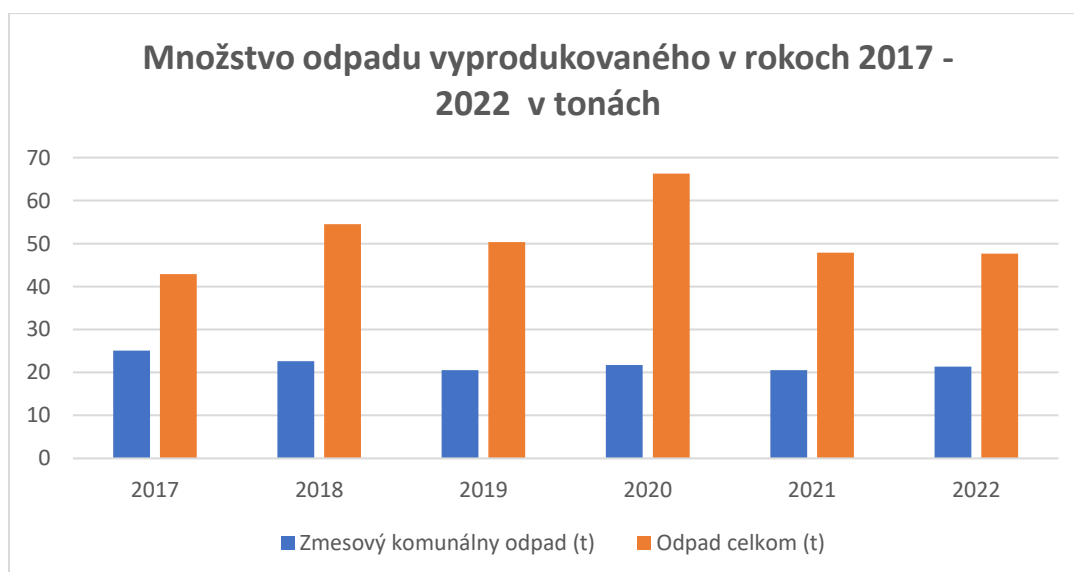
Z nasledovnej tabuľky a k nej prislúchajúcich grafov možno vidieť vývoj množstva celkového odpadu, zmesového komunálneho odpadu a mieru vytriedenia odpadu. Produkcia komunálneho odpadu v obci Višňové v sledovanom období vykazovala značne kolísavú tendenciu vyznačujúcu sa striedaním období nárastu a poklesu. Miera vytriedenia dosahuje dlhodobo vysoké hodnoty (40-50%) a v roku 2020 dosahovala úroveň až 63,42 %, čo je veľmi pozitívny trend.

Tabuľka 3 Množstvo odpadu v tonách v rokoch 2017 - 2022

Množstvo odpadu / rok v tonách	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zmesový komunálny odpad	25,090	22,640	20,520	21,740	20,520	21,380
objemový odpad – vrátane DSO	10,010	8,290	9,060	2,380	5,840	2,850
Drobný stavebný odpad	-	-	-	-	-	-
Papier	2,980	2,260	2,530	2,340	1,220	1,900
Plasty	0,770	1,150	2,010	2,100	2,396	1,534
Sklo	3,200	1,100	1,200	2,000	0,500	1,500
Viacvrstvové kombinované materiály	-	-	-	-	0,006	-
kovy	-	18,377	13,160	34,361	14,090	17,339
farby	0,070	0,100	0,110	0,135	0,190	0,030
Vyraďené elektro zariadenia + oleje + batérie	0,790	0,610	1,780	1,256	1,107	1,133
BIO/BRKO	-	-	-	-	-	-
Textil a šatstvo	-	-	-	-	-	-
Odpad celkom v t:	42,910	54,527	50,370	66,312	47,869	47,666
Miera vytriedenia v %	18,040	43,090	41,060	63,420	40,670	49,104

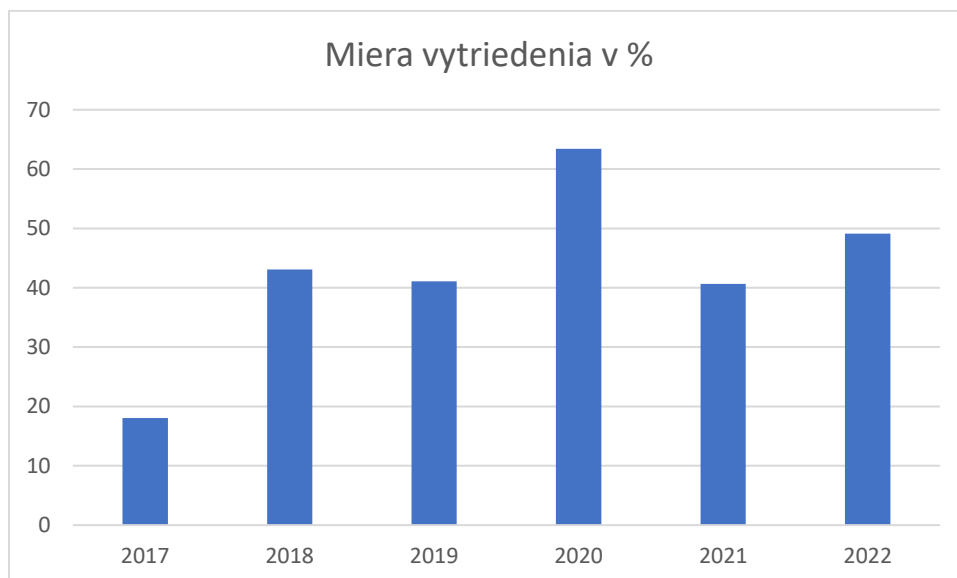
Zdroj: Obec Višňové

Graf 1

Zdroj údajov: Obec Višňové

Graf 2

Zdroj údajov: Obec Višňové

Ekosystémové služby

Pravdepodobný budúci vývoj klímy znamená aj pre oblasť obce Višňové, že bude nevyhnutné očakávať dôsledky globálnej zmeny klímy. Ich prejavy sú premietnuté v náraste priemerných teplôt, poklese zrážkových úhrnov, snehovej pokrývky a poklese relatívnej vlhkosti vzduchu. Pravdepodobne pôjde aj o prehľbovanie extrémov prejavujúcich sa v intenzite zrážok a povodní a naopak, dlhotrvajúcich období sucha, so sprievodným javom poklesu prietoku riek a zníženia pôdnej vlhkosti.

Za tejto situácie je nevyhnutné prijímať účinné opatrenia na zmiernenie dopadov zmeny klímy, predovšetkým v podobe zelenej a modrej infraštruktúry v sídelnom prostredí, ktorá má zároveň potenciál posilniť ekonomickú výkonnosť územia.

Prvky zelenej infraštruktúry ako sú parky, zeleň v zástavbe, komunikáciách, cintorínoch, brehové porasty, chmeľnice, záhradkárske oblasti, trvalo trávnaté porasty, nelesná drevinová vegetácia, remízky, neudržiavaná zeleň, lesné porasty, orná pôda, a pod. majú potenciál regulovať mikroklimu, zabezpečovať cirkuláciu vzduchu, tlmiť nárazový vietor, znižovať prašnosť a hlučnosť, filtrovať vodu, znižovať riziko povodní po prítalových dažďoch, znižovať energetickú náročnosť (formou tienenia v lete, a tepelnej izolácie v zime) ako aj prispievať k ukladaniu uhlíka vo vegetácii a pôde (uhlík je zložkou hlavného skleníkového plynu CO₂), chrániť pôdu a zabráňovať jej erózii. Prvky modrej infraštruktúry ako zberné jazierka, prirodzené a umelé vodné toky, kanály, fontány, mokrade, malé vodné plochy a pod., takisto napomáhajú regulácii mikroklimy, odtoku vody i zvyšovaniu kvality ovzdušia.

Okrem uvedených regulačných funkcií, poskytujú zelená a modrá infraštruktúra aj ďalšie ekosystémové služby za aké sa považujú kultúra, rekreácia, oddych a iné služby s priaznivým účinkom na zdravie a psychiku miestneho obyvateľstva, a rovnako aj podporné služby ako je cyklus živín, produkcia kyslíka (fotosyntéza), produkčné funkcie v prípade ovocných a zeleninových záhrad a pod.

Uvedené ekosystémové služby majú pozitívne dopady aj na ekonomiku obce a jej obyvateľov. Znižujú energetické náklady na klimatizáciu, resp. ochladzovanie v lete a naopak na vykurovanie v zime, zatraktívňujú územie, čím sa zvyšuje bonita pozemkov a budov, a v

neposlednom rade stabilizáciou prostredia napomáhajú eliminácii nákladov na odstraňovanie následkov nepredvídaných prírodných udalostí a katastrof (povodne, veterné smršte, erózie pôdy a pod.).

2.3 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA

Ludské zdroje

Vývoj počtu obyvateľov

Za obdobie rokov 2014 – 2022 má vývoj počtu obyvateľov klesajúco-stúpajúcu tendenciu (graf 3). V roku 2014 žilo v obci 171 obyvateľov, o 8 rokov neskôr to bolo 168 obyvateľov (tabuľka 4 a graf 3). Počet obyvateľov je teda relatívne konštantný len s malými výkyvmi (medziročný nárast/pokles nižší ako 10 obyvateľov), ktoré sú spôsobené prirodzeným vývojom. Z celkového počtu obyvateľov tvorilo za r. 2022 predproduktívne obyvateľstvo 15,48 %. Je to z demografického hľadiska pozitívny ukazovateľ, nakoľko oproti roku 2014 sa zvýšil podiel predproduktívneho obyvateľstva o 1,44 percentuálneho bodu. V roku 2021 bol tento podiel ešte vyšší – 16,95%. Produktívne obyvateľstvo bolo v roku 2022 zastúpené 61,90 %-ami a poproduktívne 22,62 %-ami (tabuľka 4, graf 5).

Pomer zastúpenia obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku je nepriaznivý, avšak pri zachovaní stúpajúcej tendencie predproduktívnej skupiny bude tento trend postupne zvrátený. Z hľadiska ďalšieho vývoja obyvateľov má značný význam zastúpenie obyvateľov práve v predproduktívnom veku (0 - 14 rokov), ktoré je v tomto prípade nižšie ako poproduktívna zložka obyvateľstva (muži nad 65 rokov a ženy nad 60 rokov). Index vitality populácie (pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky) dosahuje v sledovanom období relatívne konštantné hodnoty, pričom od roku 2020 dochádza k jeho postupnému zvyšovaniu až na opätovný úpadok v roku 2022 spôsobený výraznejším úbytkom obyvateľov v tomto roku (graf 4).

V súčasnosti v obci Višňové z hľadiska demografického vývoja obyvateľstva sledujeme aj trend starnutia obyvateľstva, ktorý však nie je výrazný a má charakter pomalého nárastu. Priemerný vek obyvateľov v r. 2022 je 45,43, čo je mierny nárast oproti roku 2014 (44,86). Tento údaj je však oveľa vyšší ako celoslovenský priemer (41,62 v roku 2022).

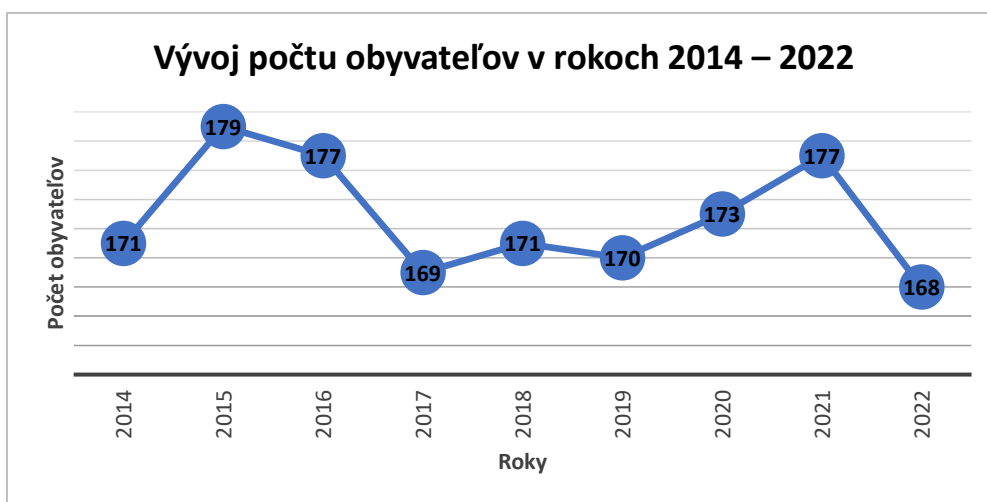
Tabuľka 4 Demografická štruktúra obyvateľov v rokoch 2014 - 2022

			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Predproduktívny	Spolu	24	26	23	24	26	25	28	30	26
		%	14,04	14,53	12,99	14,20	15,20	14,71	16,18	16,95	15,48
	Produktívny	Spolu	108	109	110	105	104	104	106	111	104
		%	63,16	60,89	62,15	62,13	60,82	61,18	61,27	62,71	61,90

	Poproduktívny	Spolu	39	44	44	40	41	41	39	36	38
		%	22,81	24,58	24,86	23,67	23,98	24,12	22,54	20,34	22,62
Spolu			171	179	177	169	171	170	173	177	168
Index vitality			61,54	59,09	52,27	60,00	63,41	60,98	71,79	83,33	68,42

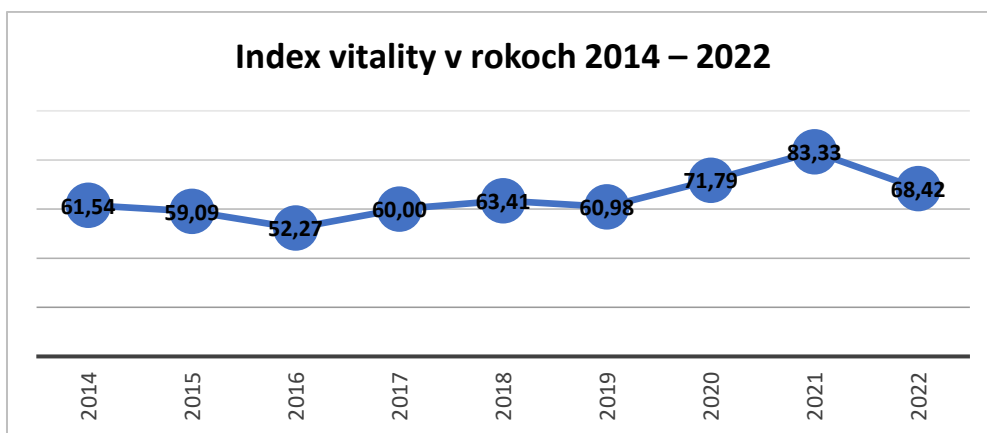
Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 3

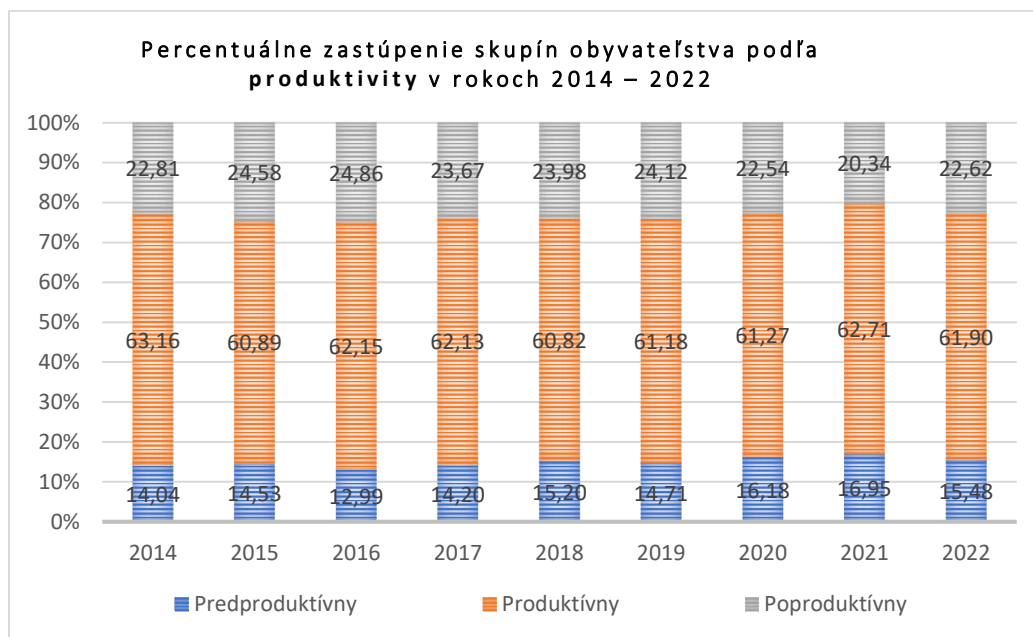
Zdroj údajov: ŠÚ SR

Graf 4

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Graf 5

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Z tabuľky 5 vyplýva, že celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva dosahoval za sledované obdobie kolísavé hodnoty. V sledovanom 9-ročnom období činil celkový úbytok obyvateľstva hodnotu 1. Hlavnou príčinou tohto stavu je fakt, že v sledovanom období v obci viac obyvateľov zomrelo ako sa narodilo. V rokoch 2014 – 2022 bol tento úbytok 10 obyvateľov. Pôrodnosť dosahovala v sledovanom období konštantné hodnoty v rozmedzí 1-3. Za posledných 9 rokov sa v obci narodilo 16 detí. Zomrelo však až 26 ľudí.

Celkový úbytok obyvateľstva teda zmiernuje v sledovanom období migračný prírastok obyvateľstva. V období 2014 - 2022 sa do obce prisťahovalo 36 ľudí a odsťahovalo 27 ľudí. Migrácia obyvateľstva je ovplyvňovaná ekonomickou situáciou obce a mierou nezamestnanosti, situáciou na trhu práce či bytovou výstavbou a dostupnosťou bývania. Tiež má na ňu vplyv dostupnosť služieb ako aj možnosti kultúrno-spoločenského či športového vyžitia.

Jedna z najväčších výziev ďalšieho rozvoja obce bude riešenie problémov spojených s ďalším demografickým vývojom v obci. Stabilizáciu počtu obyvateľstva, schopnosť pritiahnuť nových obyvateľov a udržať si súčasných obyvateľov možno dosiahnuť len vhodnou politikou a stratégiou zo strany obce, ktorá bude otvorená voči obyvateľom, orientovaná na mladé rodiny s deťmi, rozvoj cenovo dostupného avšak kvalitného bytového fondu a zlepšenie dostupnosti sociálnej a zdravotnej starostlivosti na kopaniciach.

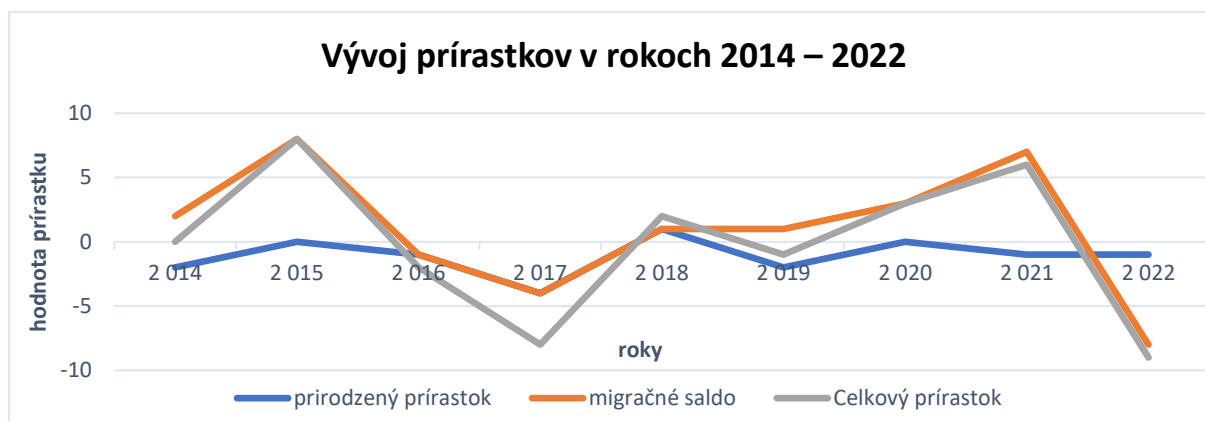
Tabuľka 5 Pohyb obyvateľstva v rokoch 2014 – 2022

<i>Bilancia obyvateľstva</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	spolu
Živonarodení	2	2	1	2	3	1	2	2	1	16
Zomrelí	4	2	2	6	2	3	2	3	2	26
Prir. prírastok/úbytok	-2	0	-1	-4	1	-2	0	-1	-1	-10
Prist'ahovaní	5	11	1	0	4	3	5	7	0	36

Odst'ahovaní	3	3	2	4	3	2	2	0	8	27
Migr. prírastok/úbytok	2	8	-1	-4	1	1	3	7	-8	9
Celkový prírastok	0	8	-2	-8	2	-1	3	6	-9	-1

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 6

Zdroj údajov: ŠÚ SR

Náboženská štruktúra obyvateľstva

Najviac obyvateľov – 46,78% sa pri poslednom sčítaní ľudu v roku 2021 prihlásilo k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, pričom v roku 2011 to bolo 57,87%. Podiel hlavného náboženského vyznania teda oproti roku 2011 klesol o viac ako 10 p.b. K rímskokatolíckej cirkvi sa hlási 13,45 % obyvateľov, čo je tiež pokles oproti roku 2011. Až o 19,22 p.b. stúpol pomer obyvateľov bez vyznania (na 31,58%). Svoje zastúpenie v obci majú i ďalšie náboženstvá – pohanstvo a prírodné duchovno (2,34%), ad hoc hnutia (1,17%). Vyskytujú sa tu i ľudia hlásiaci sa ku gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi, ktorý však dosahujú podiel menší ako 1%. Podrobnú štruktúru obyvateľov obce Višňové podľa náboženského vyznania znázorňuje tabuľka 6 a graf 7.

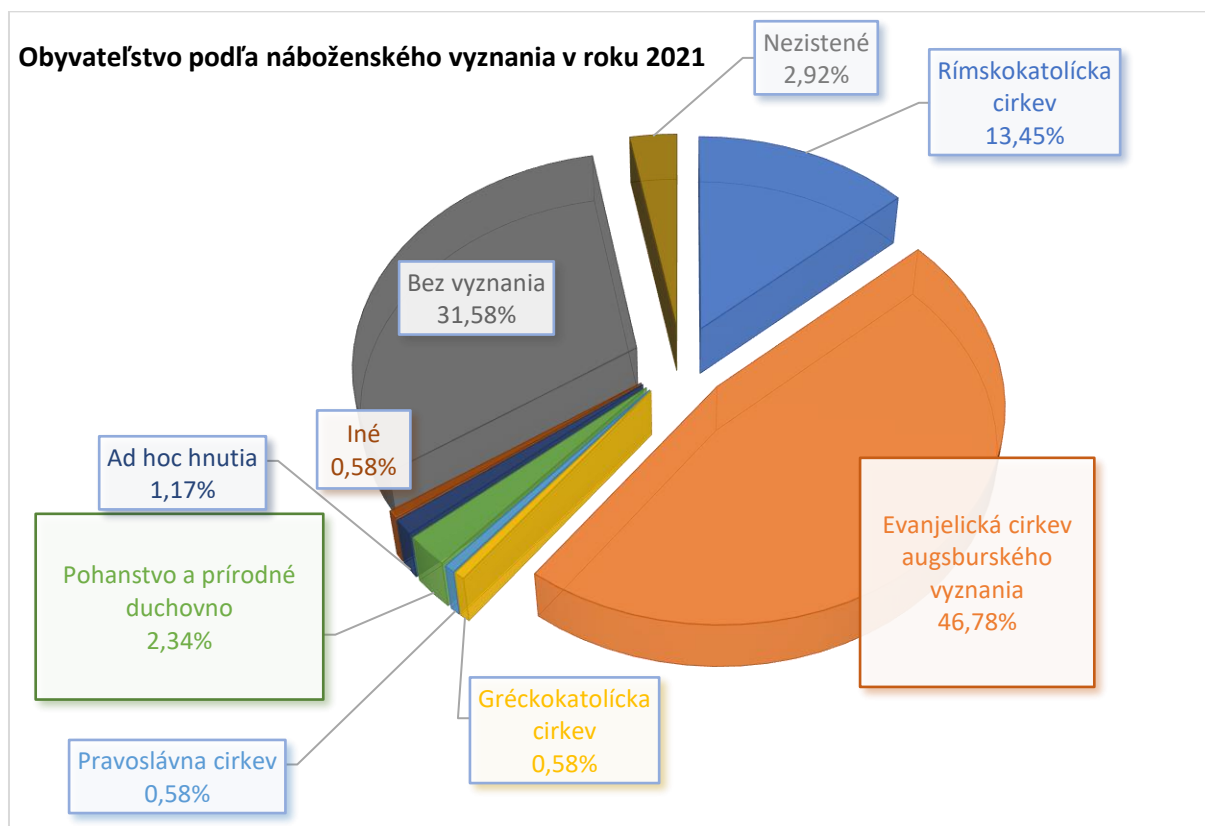
Tabuľka 6 Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania porovnanie rokov 2021 a 2011

Náboženské vyznanie	SODB 2021		SODB 2011	
	Spolu	%	Spolu	%
Rímskokatolícka cirkev	23	13,45	36	20,22
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	80	46,78	103	57,87
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	0,00	1	0,56
Gréckokatolícka cirkev	1	0,58	nesledované	x
Pravoslávna cirkev	1	0,58	nesledované	x
Pohanstvo a prírodné duchovno	4	2,34	nesledované	x
Ad hoc hnutia	2	1,17	nesledované	x
Iné	1	0,58	nesledované	x
Bez vyznania	54	31,58	22	12,36

Nezistené	5	2,92	16	8,99
Spolu	171	100	178	100

Zdroj: SODB SR 2021

Graf 7

Zdroj údajov: SODB SR 2021

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej menšine alebo etnickej menšine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, ani reč, ktorú občan prevažne používa alebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej menšine alebo etnickej menšine. Národnostné zloženie v obci Višňové možno pokladať za výrazne homogénne, nakoľko k slovenskej národnosti sa hlási až 97,66 %. K národnosti sa počas sčítania v roku 2021 nevyjadrovalo 1,75 % obyvateľstva - nezistená národnosť. Česká národnosť je zastúpená 0,58 %-ným podielom. Podrobnú štruktúru obyvateľov obce Višňové podľa národnosti znázorňuje tabuľka 13 a graf 7. Zastúpenie národností v obci Višňové zostalo takmer nezmenené oproti roku 2011.

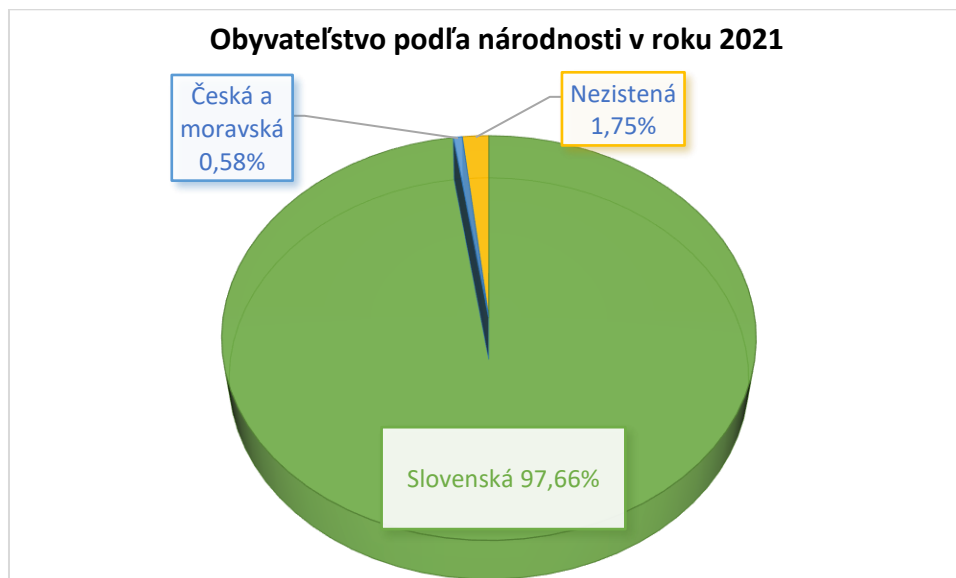
Tabuľka 7 Obyvateľstvo podľa národnosti

Národnosť	SODB 2021		SODB 2011	
	Spolu	%	Spolu	%
Slovenská	167	97,66	174	97,75

Česká a moravská	1	0,58	2	1,12
Nezistená	3	1,75	2	1,12
Spolu	171	100,00	178	100,00

Zdroj: SODB SR 2021

Graf 8

Zdroj údajov: SODB SR 2021

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva má pre ďalší rozvoj obce zásadný význam. Školské vzdelanie je obrazom vyspelosti každej spoločnosti. Je jedným z činiteľov, ktoré ovplyvňujú životnú úroveň a podmieňujú úspešný rozvoj národného hospodárstva vo všetkých jeho oblastiach.

V obci Višňové je najvýznamnejšie zastúpené obyvateľstvo s úplným stredným vzdelaním s maturitou ako najvyšším ukončeným stupňom vzdelania (29,24%). Hneď za ním nasleduje skupina so stredným odborným učňovským vzdelaním bez maturity (28,07%). Vysokoškolsky vzdelané obyvateľstvo je v obci zastúpené v podiele 10,53%, čo je od roku 2011 nárast.

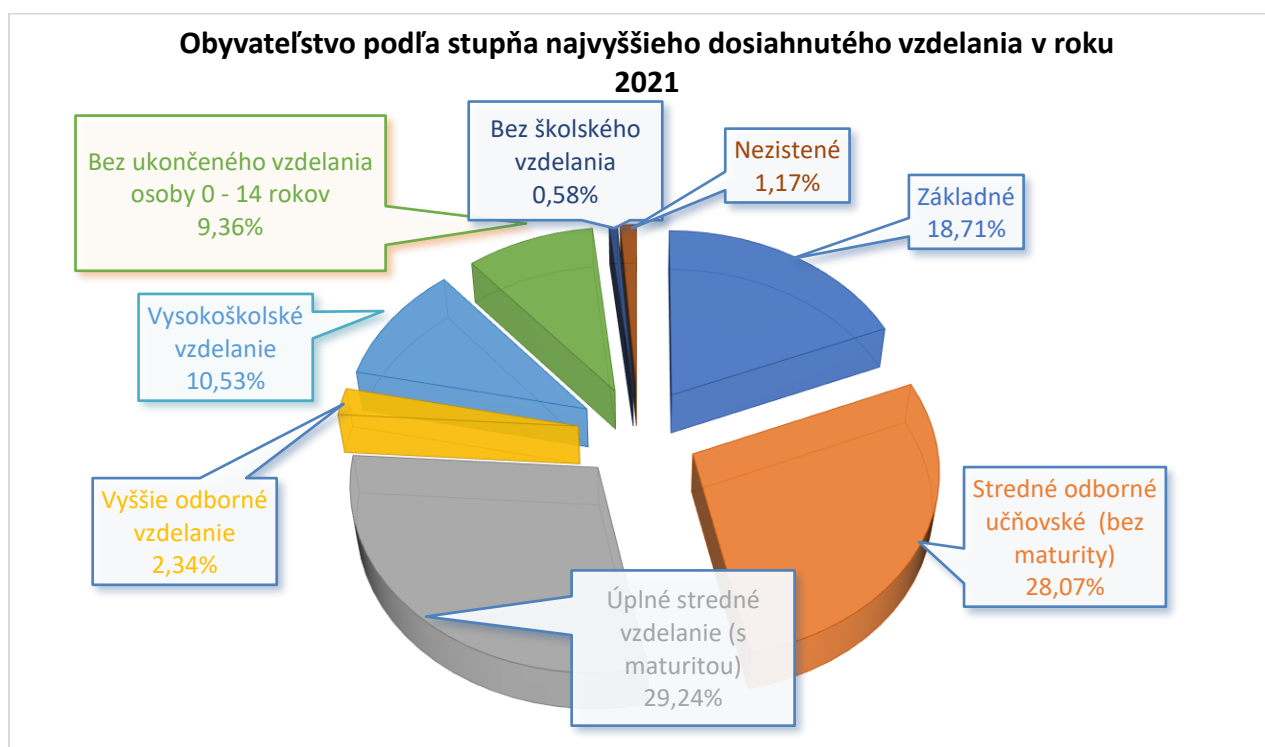
Len základné vzdelanie má stále výrazné percento ľudí - 18,71%, avšak toto zastúpenie kleslo oproti roku 2011, kedy to bol 22,47%. Podrobnú štruktúru obyvateľov podľa vzdelania znázorňuje tabuľka 8 a graf 9. Opticky sa môže zdať, že nastal prudký pokles ľudí bez školského vzdelania, avšak ten je spôsobený tým, že z tejto kategórie boli pri sčítaní v roku 2021 už vyčlenené deti bez ukončeného vzdelania vo veku 0 – 14 rokov. Bez školského vzdelania sa tak v obci v roku 2021 nachádzala len jedna osoba.

Tabuľka 8 Obyvateľstvo podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	SODB 2021		SODB 2011	
	Spolu	%	Spolu	%
Základné	32	18,71	40	22,47
Stredné odborné učňovské (bez maturity)	48	28,07	60	33,71
Úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	50	29,24	35	19,66
Vyššie odborné vzdelanie	4	2,34	nesledované	x
Vysokoškolské vzdelanie	18	10,53	11	6,18
Bez ukončeného vzdelania osoby 0 - 14 rokov	16	9,36	nesledované	x
Bez školského vzdelania	1	0,58	24	13,48
Nezistené	2	1,17	2	1,12
Spolu	171	100,00	178	100,00

Zdroj: SODB SR 2021

Graf 9

Zdroj údajov: SODB SR 2021

Prognóza vývoja počtu obyvateľov

Podľa štúdie Kraje a okresy Slovenska v demografickej perspektíve (autori: Branislav Šprocha, Boris Vaňo, Branislav Bleha) patrí okres Nové Mesto nad Váhom, do ktorého spadá i riešené územie obce Višňové, medzi okresy s najvyšším indexom zaťaženia starým obyvateľstvom. Kým v roku 2018 pripadalo na 100 obyvateľov v tomto okrese viac ako 30 obyvateľov vo veku 65 a viac rokov, prognóza tohto čísla pre rok 2040 je až vyše 52 obyvateľov, teda viac ako polovica obyvateľstva okresu Nové Mesto nad Váhom bude vo veku 65 a viac rokov. Predpokladaný nárast počtu a podielu seniorov sa okrem vývoja indexu zaťaženia starým obyvateľstvom odzrkadlí aj na indexe (celkového) ekonomického zaťaženia, ktorý sa do roku 2040 pre okres Nové Mesto nad Váhom predpokladá až na úrovni 81,5, čo je

jeden z najhorších očakávaných indexov ekonomického zaťaženia na Slovensku. Tento index vyjadruje pomer počtu osôb v predproduktívnom (0 - 14) a poproduktívnom veku (65+) na 100 osôb v produktívnom veku (15 - 64).

Ekonomika územia

Podnikateľská sféra

V obci Višňové k 31. 12. 2022 pôsobilo 28 podnikateľských subjektov, z toho 3 právnické osoby, čo je nárast oproti roku 2014. Počet fyzických osôb nezapísaných v obchodnom registri tiež stúpol z 21 na 25 (viď tabuľka 9).

Tabuľka 9 Právne subjekty v obci Višňové v roku 2014 a 2022

Kategórie právnych subjektov	Počet r. 2014	Počet r. 2022
Právnické subjekty spolu	1	3
Fyzické osoby nezapísané v obchodnom registri – spolu	21	25
– FO nezapísané v obchodnom registri – živnostníci	19	25
– FO nezapísané v obchodnom registri – slobodné povolania	1	0
– FO nezapísané v obchod. registri – samostatne hospodáriaci roľníci	1	0
Subjekty vedené v Registri organizácií	22	28

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

V obci sa nachádza iba jedna prevádzka - Ján Škulec - pohostinská činnosť a ubytovacie služby. V obci žijú občania, ktorí majú živnostenské oprávnenia, ale pracujú mimo územia obce.

Z údajov uvedených v tabuľke 10 a grafu 10 vyplýva, že najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov obce pracuje v priemyselnej výrobe, ktorá spadá do sekundárneho sektora, v ktorom spolu pracuje 49,43% ekonomicky aktívnych obyvateľov. V terciárnom sektore pracuje 19,54% ekonomicky aktívneho obyvateľstva, v primárnom sektore 1,15% a kvarciárny sektor tvorí 21,84%. 8,05% ekonomicky aktívnych obyvateľov neudalo svoje odvetvia zamestnania.

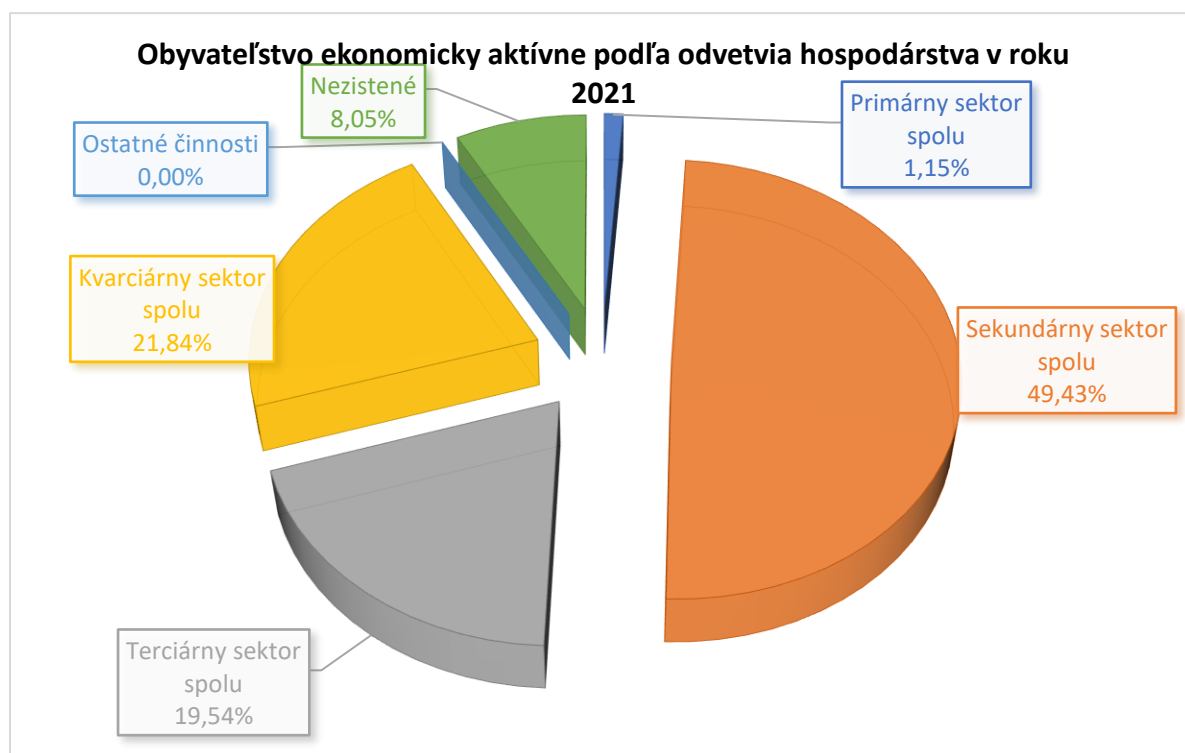
Tabuľka 10 Bývajúcce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa odvetvia hospodárstva v roku 2021

Odvetvie hospodárstva	Obyvateľstvo ekonomicky aktívne		
	Muži	Ženy	Spolu
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	1	0	1
Ťažba a dobývanie	0	0	0
Primárny sektor spolu	1	0	1
Priemyselná výroba	24	15	39
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	0	0	0

Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	0	0	0
Stavebníctvo	4	0	4
Sekundárny sektor spolu	28	15	43
Doprava a skladovanie	6	0	6
Ubytovacie a stravovacie služby	2	0	2
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	4	5	9
Terciárny sektor spolu	12	5	17
Informácie a komunikácia	0	2	2
Finančné a poisťovacie činnosti	0	0	0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0	1	1
Odborné, vedecké a technické činnosti	0	0	0
Administratívne a podporné služby	0	1	1
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	1	3	4
Vzdelávanie	1	2	3
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1	7	8
Umenie, zábava a rekreácia	0	0	0
Kvarciárny sektor spolu	3	16	19
Ostatné činnosti	0	0	0
Nezistené	3	4	7
Spolu	47	40	87

Zdroj: SODB SR 2021

Graf 10

Zdroj údajov: SODB SR 2021

Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov, teda osôb vo veku od 15 do 89 rokov, ktoré počas referenčného týždňa odvedli určitú prácu, aj keď len jednu hodinu týždenne, za odmenu, zisk alebo za výhody pre rodinu, v obci Višňové je 87, čo je 49,15% z celkového počtu obyvateľstva (rok 2021). Oproti roku 2011 tento pomer stúpol. V porovnaní s priemerom okresu i kraja je tento podiel takmer na rovnakej úrovni. V porovnaní s celoslovenským priemerom je to viac o 2,28 p.b. (viď tabuľka 11).

Tabuľka 11 Porovnanie EAO obce s priemerom okresu, kraja a SR v roku 2021 a roku 2011

	Trvale bývajúce obyvateľstvo v r. 2021	Ekonomicky aktívne osoby v r. 2021	Podiel EAO v % v r. 2021	Podiel EAO v % v r. 2011
Obec Višňové	177	87	49,15	44,4
Okres Nové Mesto nad Váhom	61 840	31 068	50,24	49,8
Kraj Trenčiansky	577 464	287 977	49,87	49,2
SR	5 449 270	2 553 891	46,87	48,7

Zdroj: SODB SR 2021

Nezamestnanosť

Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla k 31. 12. 2021 v obci Višňové 6,9 %. Pričom za okres Nové Mesto nad Váhom je táto hodnota iba 3,58 %. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Nové Mesto nad Váhom je dlhodobo pod celoslovenským priemerom. Dokonca i na úrovni Trenčianskeho kraja je nezamestnanosť o niečo vyššia ako v okrese Nové Mesto nad Váhom. Miera evidovanej nezamestnanosti v obci Višňové je však vyššia ako je celoslovenský priemer.

Tabuľka 12 Porovnanie miery nezamestnanosti k 31. 12. 2021

	Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	Ekonomicky aktívne osoby spolu	Miera evidovanej nezamestnanosti v %
Obec Višňové	177	87	6,9
Okres Nové Mesto nad Váhom	61 840	31 068	3,58
Kraj Trenčiansky	577 464	287 977	4,28
SR	5 449 270	2 553 891	6,76

Zdroj: SODB SR 2021, ÚPSVaR, 2021

Bývanie a bytový fond

Bývanie ako jedna zo základných ľudských potrieb by malo byť uspokojované na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno-ekonomického rozvoja spoločnosti. Jeho úroveň je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva.

Domový fond obce Višňové v roku 2021 tvorilo 94 domov, v ktorých bolo spolu 102 trvale obývaných bytov. Najväčší podiel na domovom fonde majú rodinné domy - 88. Domový

fond v obci dopĺňa 5 ostatných budov. V obci sa nachádza 1 bytový dom so 4 bytovými jednotkami.

Tabuľka 113: Prehľad bytového fondu v obci Višňové za rok 2021

Typ domu	Počet domov	Počet bytových jednotiek v dome
rodinný dom	88	93
bytový dom	1	4
Ostatné (napr. polyfunkčná budova, neskolaudovaný rodinný dom, núdzový objekt, neurčený na bývanie, inštitucionálne, alebo kolektívne zariadenia nezistené	5	5
SPOLU	94	102

Zdroj: SODB SR 2021

Pozn. Celkový bytový fond sa skladá z viacerých variácií, ktoré môžu tvoriť okrem obytných rodinných a bytových domov aj polyfunkčné budovy, ostatné budovy na bývanie, komerčné plochy ubytovacích zariadení, inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia, neskolaudované rodinné domy a pod. – vid' nasledujúca tabuľka.

Občianska vybavenosť

Sociálna a zdravotná starostlivosť

V obci sa nenachádza zariadenie sociálnych služieb a ani sa neposkytuje opatrovateľská služba. Najbližšie zariadenia sociálnych služieb sú v obci Čachtice, v Novom Meste nad Váhom a Starej Turej.

V obci sa vzhľadom na jej veľkosť nenachádza ani zdravotnícke zariadenie. Obec patrí pod lekársky obvod v obci Čachtice. Komplexné zdravotné služby sú občanom poskytované v okresnom meste Nové Mesto nad Váhom.

Školy a školské zariadenia

V obci sa nenachádza materská ani základná škola. Deti navštevujú MŠ a ZŠ v spádovej obci Čachtice (materská škola, súkromná materská škola, základná škola, základná umelecká škola) alebo dochádzajú do školských zariadení nachádzajúcich sa v meste Stará Turá alebo Nové Mesto nad Váhom, kde pracujú rodičia detí.

Kultúra, šport a cestovný ruch

Kultúrne zariadenia

Medzi zariadenia, ktoré plnia kultúrno – spoločenskú funkciu v obci patria kultúrny dom a knižnica. Obecná knižnica vo Višňovom je verejná knižnica osvetového charakteru, ktorú zriaďuje a financuje obec zo svojho rozpočtu s cieľom zabezpečiť uspokojenie čitateľských potrieb obyvateľov obce. Knižničný fond je rozdelený na literatúru pre deti a mládež a literatúru pre dospelých. V rámci tohto rozdelenia je členený na beletriu a odbornú literatúru.

Historické zariadenia a objekty cestovného ruchu

K historickým zariadeniam nachádzajúcich sa priamo v obci patrí zvonica z r.1899 a Pamätná tabuľa padlým občanom v druhej svetovej vojne. Ďalšou významnou historickou pamiatkou je neďaleký Čachtický hrad, ktorý sa však katastrálne nachádza na území obce Čachtice.

Zvonica – stavba zvonice sa začala v roku 1899. Stavali ju zo samého kameňa do výšky 8 m. Tehlu použili jedine na ozdobu a klenbu okien. Zvony boli prevezené zo starej zvonice, ktorá stála na mieste dnešného Domu smútku. Malý zvon o váhe 60 kg uliali v Budapešti v roku 1883 (používa sa dodnes). Väčší zvon bol používaný do roku 1917, kedy ho vojaci zobrali na vojenské účely. V roku 1923 občania zakúpili nový zvon o váhe 120 kg. V roku 1971 bola prevedená generálna oprava zvonice. V roku 1985 bol zakúpený nový zvon o hmotnosti 280 kg.

Pamätná tabuľa na budove Obecného úradu s menami dvoch obyvateľov Višňového Pavla Kulíška a Pavla Kováčka, ktorí padli v bojoch počas druhej svetovej vojny. Nápis na tabuli znie: ZA SLOBODU NAŠEJ VLASTI OBETOVALI SVOJE ŽIVOTY: PAVOL KULÍŠEK (1896-1944) a PAVOL KOVÁČIK (1913-1944).

Čachtický hrad - najvýznamnejšou a najzachovalejšou historickou pamiatkou v blízkosti obce, ktorý vznikol v prvej polovici 13. storočia. Patril medzi prvé hrady, ktoré zabezpečovali západnú hranicu Uhorska, najmä v 13. storočí, keď ho spravoval hradný kráľovský kastelán. V roku 1273 ho napadol a silno poškodil český kráľ Přemysl Otakar II. V roku 1392 prešiel do majetku Stibora zo Stiboríc, ktorý vlastnil 15 hradov na Považí. V roku 1772 vyhorel. Zrúcaniny Čachtického hradu tvoria dodnes dobre identifikovateľné budovy, postupne sa dvíhajúce na hornom, strednom a dolnom hrade. Opevnenia si zachovali zvyšky štítkových renesančných atík, na hornom hrade sú fragmenty pôvodných omietok s maľbami. Z hradu je nádherný výhľad na okolité svahy Malých Karpát, kopanice Myjavskej pahorkatiny a Považský Inovec.

Predpokladom pre rozvoj cestovného ruchu popri prírodnom alebo kultúrno – historickom a spoločenskom potenciáli daného územia je zodpovedajúca infraštruktúra a poskytovanie kvalitných služieb. Višňové je obec, ktorá je križovatkou cykloturistických trás a turistických chodníkov Bielych Karpát. Vedeť tadiaľto turistická trasa č. 2437 Stará Turá – Višňové (Prístupová cesta k rekreačnému stredisku pri vodnej nádrži Dubník I a cez Višňové k Čachtickému hradu. Pohodlná trasa, otvoreným a zalesneným terénom s peknými výhľadmi na Čachtický hrad, Plešivec a Veľkú Javorinu.), trasa č. 8114 Čachtice – Višňové – Pod Drapliakom – Nové Mesto nad Váhom (Chodník R. Drozda, stredne obtiažna trasa, strmé stúpanie na Drapliak.), trasa č. 5119 Lubina – Hrušové – Višňové – Čachtice (Cesta po Hrušové vedie po asfaltovej ceste, ďalej lesom bez výhľadov, na zrúcaninu strmšie stúpanie. Zo zrúcaniny hradu Čachtice pekné výhľady na Veľkú Javorinu a Považský Inovec.) a trasa č. 2443 Čachtice – Veľký Plešivec – Ošmek – Šípkové (Veľký Plešivec je kopec s peknými výhľadmi na zrúcaniny hradu Čachtice, Veľkú Javorinu a Považský Inovec.) Z cyklotrás tadiaľto vedie známa trasa č. 022 – Kopaničiarska cyklomagistrála. Táto trasa prepája Záhorie s Kopaničiarskym regiónom a Považím. Zároveň spája Vážsku cyklomagistrálu so Záhorskou cyklomagistrálou.

Zariadenia na trávenie voľného času

V obci na športové vyžitie a trávenie voľného času slúži malé futbalové ihrisko a kultúrny dom, v ktorom sa organizujú rôzne spoločenské podujatia.

Návštevnosť a ubytovacie kapacity

Návštevníci majú v obci Višňové k dispozícii jedno ubytovacie zariadenie – Hostinec Škulec. Počet prenocovaní prepočítaný podľa výberu dane za ubytovanie obcou Višňové uvádza nasledovná tabuľka.

Tabuľka 14: Výber dane za ubytovanie / počet prenocovaní v obci Višňové v r. 2016 - 2022

rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
výber dane za ubytovanie / Eur (= počet prenocovaní)	230	342	251	316	60	246	161
	230	342	251	316	60	246	161

Zdroj : Obec Višňové, záverečné účty za dané roky, vlastné spracovanie.

Podľa údajov zo záverečných účtov obce za jednotlivé roky môžeme sledovať výraznejšiu odchýlku v počte prenocovaní v roku 2020, kedy nastal výrazný pokles spôsobený pandémiou Covid-19, čo sa prejavilo na výrazne zníženej vybranej dani za ubytovanie. Prepočet počtu prenocovaní podľa vybranej dane na ubytovanie je na základe platného VZN č. 1/2019, podľa ktorého je stanovená sadzba dane za osobu a noc v obci Višňové na 1,00 €.

Kultúrno-spoločenský život

Kultúra je nezastupiteľnou sférou spoločenského života. Kultúrnou politikou prispieva obec k duchovnému rozvoju svojich obyvateľov vo vzťahu k ich potrebám. V obci sa každoročne konajú viaceré kultúrne a spoločenské podujatia a akcie. Charakter niektorých sa mení, väčšina z nich sa však koná viac menej pravidelne každý rok. Najvýznamnejšie z nich uvádza nasledujúca tabuľka 15.

Tabuľka 15 Vybrané kultúrne a spoločenské podujatia a akcie v obci Višňové

Názov kultúrneho podujatia	Termín konania
Oslobodenie obce	Apríl
Stavanie mája	Apríl
Medzinárodný deň detí	Jún
SNP – Višňovská Vatra	August
Mesiace úcty k starším	Október
Darcovia krvi	Október
Vitaj Mikuláš	December
Silvester – víťanie nového roka	December

Zdroj: Obec Višňové

Tabuľka 16 Spolky a občianske združenia pôsobiace v obci Višňové

Spolky a združenia	Predmet činnosti
Poľovnícke združenie Hrachovište – Višňové	Komplexná starostlivosť o poľovnícky revír, vrátane vykonávania práva poľovníctva.
Dobrovoľný hasičský zbor Višňové	Podieľa sa na ochrane životov, zdravia a majetku vo všetkých formách vlastníctva pred požiarom a živelnými pohromami.

Zdroj: Obec Višňové

Uvedené spolky a združenia organizujú spoločenské, športové a kultúrne podujatia nielen pre obyvateľov obce, ale aj obyvateľov širšieho okolia (stavanie mája a pod.).

Poľovné združenie Hrachovište – Višňové organizuje rôzne akcie a je zrkadlom dobrej spolupráce obecných úradov oboch obcí Višňové a Hrachovište.

Ostatné služby

Okrem zariadení kultúrnej infraštruktúry (kultúrny dom a knižnica) je v obci vybudovaný obecný úrad, dom smútku, cintorín a požiarna zbrojnica.

2.4 ÚZEMNO-TECHNICKÁ ANALÝZA

Základná charakteristika obce z pohľadu širších vzťahov

Doprava

Katastrom obce prechádza cesta III. Triedy číslo 1229 spájajúca obec s okolitými obcami Hrachovište a Čachtice. Miestne komunikácie zahŕňajú obecné komunikácie, poľnohospodárske a lesné spevnené a nespevnené cesty. V obci sa nachádzajú miestne komunikácie, ktoré sú asfaltové a väčšina v nevyhovujúcom technickom stave, ktoré bude treba zrekonštruovať.

V obci nie je zriadené autobusové dopravné spojenie.

Obcou prechádza železničná trať č. 121 Nové Mesto nad Váhom – Vrbovce, tzv. Čachtická trať, ktorá bola vybudovaná pred 70 rokmi a má bohatú históriu. V minulosti bola významným prepojením do Českej republiky. S rozdelením Československa a vytvorením hraničných prechodov jej význam poklesol. Trať nie je elektrifikovaná, premáva na nej motorový vlak. Z historického a technického hľadiska je významná niekoľkými zaujímavými technickými riešeniami (tunel M.R. Štefánika, vrbovský tunel), ako aj jednotnou architektúrou staničných budov, ktoré boli inšpirované tradičnou slovenskou architektúrou. V obci Višňové je zastávka, z ktorej môžu obyvatelia obce cestovať do Nového Mesta nad Váhom, Starej Turej, Myjavy a obcí ležiacich na uvedenej trati. Počet spojov je čiastočne obmedzený, ale funkčnosť železničného spojenia je dôležitá pre ďalší rozvoj obce z hľadiska dostupnosti a zabezpečovania dopravných služieb pre obyvateľstvo.

Cykloturistika zaznamenáva v poslednom období veľký rozmach a v súvislosti s ním je dopyt po budovaní cyklotrás a ich napojení na sieť cyklotrás v rámci štátu, ako aj napojenie na európske trasy. Realizácia takýchto cyklotrás, ktoré môžu byť zahrnuté do uvedeného systému a byť zobrazené v mapách pre cykloturistov má svoje pravidlá, na dodržiavanie ktorých dohliada Slovenský cykloklub so sídlom v Piešťanoch.

Obcou Višňové prechádza významná cyklotrasa č. 022 - Kopaničiarska cyklomagistrála, ktorá vedie z Považian do Senice. Kopaničiarska cyklomagistrála je trasa spájajúca Považie so Záhorím. Začína v Považanoch na Vážskej cyklomagistrále, končí v Senici na Záhorskej cyklomagistrále. Vedie malebným kopaničiarskym krajom cez Starú Turú, Myjavu a Brezovú pod Bradlom. Je vhodná pre cestné bicykle, dosahuje dĺžku cca 60 km.

Zásobovanie vodou, kanalizácia a ČOV

Zásobovanie pitnou vodou je v súčasnosti riešené verejným vodovodom Višňové. Zdrojom pitnej vody pre obec Višňové je VZ Teplička Čachtice. Voda je z ČS dopravovaná výtlačným potrubím OC DN 400 do Starej Turej. V AŠ2 trasy výtlačného potrubia (v poľnej ceste medzi Višňovím a Hrachovišťom) bola zriadená odbočka pre obec Višňové DN 100 (v rámci pokládky výtlaku). Z nej je vedené výtlačné potrubie OC DN 80 s vyústením do VDJ Višňové 1x100 m³, 265,00/261,20 m.n.m.

Súčasťou obecného vodovodu je:

- prírodné potrubie z VDJ do AŠ3 - OC DN 100, dĺ. 530 m
- rozvodné potrubie vetva "A" - OC DN 100, dĺ. 765 m
vetva "B" - OC DN 100, dĺ. 290 m
vetva "C" - OC DN 100, dĺ. 630 m
vetva "D" - OC DN 100, dĺ. 250 m

Obec nemá vybudovanú kanalizačnú sieť. Odvádzanie a čistenie odpadových, splaškových vôd v súčasnosti je riešené individuálne a tiež v spolupráci s obcou, ktorá zabezpečuje autorizovaných vývozcov odpadových žump. Odpadové, splaškové vody sú z obce vyvážané na ČOV v Krajnom.

Zásobovanie plynom

Obec je zásobovaná zemným plynom od roku 2000, kedy bol v obciach Vad'ovce, Kostolné, Hrachovište a Višňové uvedený do prevádzky plynovod. Podľa SODB v roku 2021 bolo na plyn zo siete napojených 57 trvale obývaných bytov z celkového počtu 102, čo tvorí 55,9%.

Zásobovanie elektrickou energiou a verejné osvetlenie

Obec Višňové je zásobovaná elektrickou energiou na úrovni vysokého napätia normalizovaným 22 kV napätím, z odbočky na vedení č. 445, ktorá spája transformátorovú stanicu 22/0,4 kV a transformátorovú stanicu Nové Mesto nad Váhom. V obci sa nachádza jedna transformačná stanica, ktorá zásobuje elektrickou energiou obyvateľstvo a drobné podnikateľské subjekty nachádzajúce sa na území obce.

V súčasnosti sa v obci na verejné osvetlenie využívajú úsporné výbojkové svietidlá so zdrojom SHL, SHC a RVI do 400 W a žiarivky SHC 50 W, ktoré sú umiestnené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete. V obci sa nachádza 29 svietiacich bodov verejného osvetlenia.

Tepelné hospodárstvo (centrálne zásobovanie, individuálne zdroje)

Centrálny rozvod tepla v obci nie je vybudovaný. Domácnosti používajú na vykurovanie plyn a palivové drevo a tuhé palivo – čierne uhlie, hnedé uhlie, koks. Existujú tiež domácnosti, ktoré vykurejú elektrickým kúrením. V súčasnosti sa do povedomia obyvateľov dostávajú aj

iné tzv. alternatívne zdroje vykurovania ako je vykurovanie tepelným čerpadlom a solárnymi systémami.

Telekomunikácie (internet, optika)

V roku 2010 spoločnosť Orange zhotovila nad lokalitou obce základňovú stanicu verejnej elektronickej komunikačnej siete. Základňová stanica – vysielateľ zabezpečil a umožnil užívateľom optimálnu kvalitu pri používaní mobilných zariadení. 90 % užívateľov mobilných zariadení žijúcich v obci využíva telekomunikačné služby mobilného operátora Orange Slovensko. Pokrytie signálom iných mobilných operátorov nie je v obci dostačujúce.

Prevádzkovateľom internetovej siete v obci je spoločnosť Slovanet.

Okrem telekomunikačných sietí sa v obci nachádza aj vzdušné vedenie obecného rozhlasu.

2.5 SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<u>Prírodné:</u> • Výborná geografická poloha obce – Čachtické Karpaty • Vhodné prírodné a klimatické podmienky • Vodný tok Jablonka v obci • Zdravé a tiché životné prostredie • Bohatý prírodný potenciál - Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty a Čachtický hradný vrh <u>Ludské:</u> • Aktívne spoločenské organizácie • Nárast počtu vysokoškolsky vzdelaných ľudí • Nárast počtu obyvateľov spôsobený migráciou • Národnostne homogénna obec <u>Materiálne:</u> • Vybudovaný vodovod, plynovod • Veľa kultúrno - historických pamiatok • Blízkosť Čachtického hradu • Kultúrny dom, Knižnica, Dom smútku, cintorín, Požiarna zbrojnica • Malé futbalové ihrisko <u>Ekonomické:</u> • Nárast počtu podnikateľských subjektov	<u>Prírodné:</u> • Vodný tok v obci neudržiavaný • Nevyužívanie prírodného potenciálu • Nedostatočné opatrenia na ochranu pred povodňami • Nevyhovujúci stav verejných priestranstiev <u>Ludské:</u> • Nepriaznivá demografická štruktúra obyvateľstva • Negatívny populačný vývoj daný nízkou mierou natality obyvateľstva • Odchod mladých ľudí z obce • Spádovosť obce - inštitúcie ako úrady, zdravotnícke a školské zariadenia v okolitých obciach a mestách <u>Materiálne:</u> • Nedostatočná podpora kultúrno-historických hodnôt obce • Nedostatok vybudovanej infraštruktúry pre oddych a relax • Absencia športovísk • Nedostatočná vybavenosť územia rozvinutou turistickou infraštruktúrou • Miestne komunikácie v zlom technickom stave • Chýbajú podmienky na bývanie <u>Ekonomické:</u> • Nízka úroveň tvorby pridanej hodnoty • Nízka miera propagácie a využívania

	informačno-komunikačných technológií - Nedostatočná ponuka služieb - Nedostatočná koordinácia, marketing a propagácia cestovného ruchu
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<u>Prírodné:</u> - Vhodné využitie prírodného a rozvojového potenciálu obce - Zvýšenie regeneračných a revitalizačných zásahov - Zvýšenie úrovne separovaného zberu a zhodnocovania odpadov <u>Ludské:</u> - Tvorba nových pracovných príležitostí - Podpora podnikateľskej sféry - Prilákanie nových obyvateľov – hlavne mladých rodín s deťmi - Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne a kvalifikácie - Zavádzanie podporných systémov pre podnikateľov formou priamych a nepriamych finančných nástrojov - Vytváranie partnerstiev s okolitými obcami - Rozvoj činnosti neziskových organizácií - Zvýšenie kvality tradičných spoločenských podujatí, zvýšenie ich počtu <u>Materiálne:</u> - Dobudovanie a rekonštrukcia jednotlivých prvkov technickej, dopravnej, sociálnej infraštruktúry - Predpoklady pre efektívnejší rozvoj foriem sociálnej a zdravotnej starostlivosti - Výstavba nájomných bytov - Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov - Budovanie cyklotrás a cyklistických chodníkov - Vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV - Dosiahnutie úspor energie a zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie - Rekonštrukcia kultúrnych a športových zariadení - Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok a obecných budov <u>Ekonomické:</u> - Existencia možností financovania rozvojových projektov z fondov EÚ a iných dotačných schém - Optimálne využitie existujúcich	<u>Prírodné:</u> - Postupné zhoršovanie kvality jednotlivých zložiek životného prostredia - Zníženie ekologickej stability územia - Nárast automobilovej dopravy a následné dopravné a ekologické zaťaženie obce <u>Ludské:</u> - Nedostatok vhodných podmienok pre vznik nových podnikateľských subjektov a príchod investorov - Vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, kriminalita a pod.) - Pokračovanie negatívneho trendu vývoja počtu obyvateľov a demografickej štruktúry <u>Materiálne:</u> - Nedostatok finančných prostriedkov na rozvojové projekty - Nevypracovaná Územno-plánovacia dokumentácia - Znižovanie kvality a bezpečnosti motoristickej a nemotoristickej dopravy v obci - Zníženie atraktívnosti územia v porovnaní s inými regiónmi v SR - Zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy verejnej infraštruktúry - Riziko znižovania kvality života obmedzenou dostupnosťou sociálnych a zdravotných služieb - Chátranie existujúcich zariadení kultúrnej infraštruktúry a pamiatkového fondu <u>Ekonomické:</u> - Nedostatok finančných prostriedkov na projektové zámery - Finančná zadlženosť obce

výrobných kapacít a ľudských zdrojov • Vytváranie podmienok pre prílev investorov a prílív priamych investícií • Tvorba nových pracovných príležitostí • Rozvoj cestovného ruchu na báze využitia prírodného a kultúrneho potenciálu • Dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu, zlepšenie marketingu, rozšírenie a zvýšenie kvality služieb	
---	--

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť PHRSR nadväzuje na analytickú časť a obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik. Určuje hlavné ciele a priority rozvoja pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Strategická časť obsahuje:

- víziu územia
- formuláciu a návrh stratégie
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách, resp. oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Stanovenie vízie predstavuje očakávaný stav, ktorý má obec Višňové dosiahnuť z dlhodobého hľadiska. Vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie nasledujúcich 7 rokov a postupov na ich dosiahnutie.

Obec Višňové má stanovenú nasledovnú víziu, ktorá zodpovedá dosiahnutým výsledkom počas rokov 2014 - 2022 a aj očakávaniam do roku 2030.

Vízia obce Višňové

„Višňové – obec hospodársky prosperujúca, s dostatkom kultúrno-spoločenských podujatí a voľnočasových aktivít, zdravým životným prostredím a priaznivými podmienkami pre rozvíjanie cestovného ruchu“.

Rozvojová stratégia

Na základe komplexnej analýzy územia obce Višňové a určenia slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození v oblasti hospodárskej, sociálnej a environmentálnej, môžeme určiť rozvojovú stratégiu obce a jej prioritné ciele.

Strategickým cieľom obce je:

„Vytvorenie podmienok pre udržateľný rozvoj obce využívaním miestneho potenciálu a aktivít podporujúcich cestovný ruch pri zlepšení životnej úrovne obyvateľov“.

Znamená to využiť potenciál obce a dostupné možnosti získania finančných prostriedkov na realizáciu rozvojových činností, ale tiež sústavnú prácu s jednotlivcami, združeniami a organizáciami. Kvalitu života obyvateľov podmieňuje okrem iného občianska vybavenosť a fungujúca technická a dopravná infraštruktúra, ktorá môže byť predpokladom na rozvoj obce aj v ďalších oblastiach. Je dôležité ponúknuť obyvateľom a návštevníkom možnosti na rekreáciu a trávenie voľného času na území obce. Rozvoj v tejto oblasti je podmienený vybudovaním lepšej turistickej infraštruktúry a vytvorením kvalitných a dostupných tovarov a služieb, poskytovaním informácií a vytváraním ďalších aktivít, ktoré budú viesť k rozvoju vidieckej turistiky a agroturistiky v spolupráci so všetkými zainteresovanými subjektmi.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa sa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví.

Na základe uvedených skutočností boli navrhnuté jednotlivé aktivity v rámci hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti, ktoré pri ich postupnej realizácii budú viesť k napĺňaniu strategického cieľa obce.

3.1 Priorita 1: Ekonomický rozvoj obce

Strategický cieľ 1.1 Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít

Špecifický cieľ 1.1.1 Rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu

Identifikované operácie:

- Vybudovanie cyklotrasy Hrachovište – Višňové
- Vybudovanie jazdeckých trás

Špecifický cieľ 1.1.2 Podpora a rozvoj kultúrno-spoločenských podujatí a voľnočasových aktivít

Identifikované operácie:

- Osadenie fit prvkov v oddychovej zóne
- Podpora kultúrno-spoločenských podujatí
- Podpora spolkovej činnosti

3.2 Priorita 2: Rozvoj občianskej vybavenosti

Strategický cieľ 2.1 Zvýšenie kvality infraštruktúry verejných služieb

Špecifický cieľ 2.1.1 Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a bezpečnosti cestnej premávky

Identifikované operácie:

- Rekonštrukcia miestnych komunikácií

Špecifický cieľ 2.1.2 Modernizácia verejného osvetlenia a rozhlasu

Identifikované operácie:

- Modernizácia verejného osvetlenia
- Modernizácia verejného rozhlasu
- Zvýšenie bezpečnosti a prevencia proti vandalizmu – kamerový systém

Strategický cieľ 2.2 Modernizácia a rekonštrukcia obecných objektov

Špecifický cieľ 2.2.1 Skvalitnenie stavu budov v majetku obce a objektov verejného záujmu

Identifikované operácie:

- Rekonštrukcia Obecného úradu
- Rekonštrukcia septiku pri Obecnom úrade
- Oplotenie cintorína
- Modernizácia Domu smútku
- Rekonštrukcia kultúrneho domu II. etapa

3.3 Priorita č. 3: Zvýšenie kvality životného prostredia

Strategický cieľ 3.1 Podpora odpadového hospodárstva a riešenie problematiky environmentálnych zátŕaží

Špecifický cieľ 3.1.1 Rozšírenie a modernizácia odpadového hospodárstva

Identifikované operácie:

- Modernizácia odpadového hospodárstva – nákup drobnej techniky

Strategický cieľ 3.2 Preventívne opatrenia na zníženie dopadov zmeny klímy

Špecifický cieľ 3.2.1 Zníženie rizika povodní

Identifikované operácie:

- Protipovodňové opatrenia
- Dobudovanie odvodňovacích kanálov

Strategický cieľ 3.3 Ochrana prírodného prostredia a krajiny

Špecifický cieľ 3.3.1 Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystému

Identifikované operácie:

- Ochrana a obnova biodiverzity v CHKO Malé Karpaty
- Propagačné aktivity zamerané na ochranu prírody

4 IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ

4.1 PROJEKTOVÉ ZÁMERY A AKTIVITY

Priorita 1: Ekonomický rozvoj obce

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.1 Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.1.1 Rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu cestovného ruchu obce a to najmä prostredníctvom budovania a modernizácie špecifickej infraštruktúry cestovného ruchu v obci. Špecifický cieľ sa tiež zameriava na zvyšovanie informovanosti o cestovnom ruchu v obci a širšom okolí, zlepšením marketingových aktivít, integráciou turistických atrakcií v regióne, ako aj podpornej infraštruktúry, ako sú napríklad cyklochodníky a pod.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) rozvoj cestovného ruchu v nadväznosti na tradíciu širšieho regiónu, b) budovania a modernizácie špecifickej infraštruktúry cestovného ruchu v obci.		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Vybudovanie cyklotrasy Hrachovište – Višňové		100 000 €
Vybudovanie jazdeckých trás	Projekt regionálneho charakteru – žiadateľ KR-MAS	-
Podpora zachovania ubytovacieho zariadenia s reštauračnými službami		-
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS		100 000 €
Merateľné ukazovatele		
Dĺžka novovybudovaných príp. zrekonštruovaných cyklotrás a cyklochodníkov Počet prvkov drobnej cyklodopravnej infraštruktúry Dĺžka novovyznačených jazdeckých trás Počet vytvorených oddychových zón Počet podporených zariadení poskytujúcich služby v cestovnom ruchu		

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.1 Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.1.2 Podpora a rozvoj kultúrno-spoločenských podujatí a voľnočasových aktivít	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu kultúrneho dedičstva na území obce a to najmä prostredníctvom podpory organizácií, spolkov ako i kultúrnych podujatí. Tiež sa zameriava na oblasť športu a zdravého životného štýlu obyvateľov obce ako predpokladu zdravej komunity. Opatrenia cielia na dobudovanie a modernizáciu športovej infraštruktúry.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) podpora organizácií a inštitúcií kultúrneho života v obci, b) podpora a rozvoj kultúrnych podujatí v obci c) podpora voľnočasových aktivít d) rekonštrukcia a modernizácia športových areálov		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Osadenie fit prvkov v oddychovej zóne		20 000 €
Podpora kultúrno-spoločenských podujatí	Každoročná podpora tradičných podujatí	7 000 €
Podpora spolkovej činnosti		7 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Fond na podporu športu Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS		34 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zveľadených prípadne vybudovaných športovísk či iných objektov na voľnočasové aktivity Počet druhov vytvorených propagačných materiálov Počet podporených kultúrnych a športových podujatí		

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.1 Zvýšenie kvality infraštruktúry verejných služieb		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.1.1 Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a bezpečnosti cestnej premávky		
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu integrovanej a nízkoemisnej dopravy a mobility v obci prostredníctvom využitia potenciálov na modernizáciu dopravnej infraštruktúry, najmä s dôrazom na cestnú infraštruktúru.		
Doba realizácie			
2024 – 2030			
Opatrenia špecifického cieľa			
a) realizácia obnovy a modernizácie miestnych komunikácií na území obce, b) zvyšovanie bezpečnosti na kritických úsekoch cestnej siete (budovanie peších komunikácií, priechody pre chodcov, zmena organizácie dopravy, zmena technického riešenia križovatiek, zmena technického riešenia povrchov (hladký povrch a bezpečné vedenie špeciálnej infraštruktúry cez automobilovú dopravu, bezbariérovosť a pod.), c) obnova a rekonštrukcia mostných objektov na území obce,			
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa			
Indikatívne projekty/zámery		Poznámka	Odhadované náklady
Rekonštrukcia miestnych komunikácií			300 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ			
Možné zdroje financovania			Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS			300 000 €
Merateľné ukazovatele			
Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií			
Dĺžka zrekonštruovaných a novovybudovaných chodníkov			

Priorita 2: Rozvoj občianskej vybavenosti

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.1 Zvýšenie kvality infraštruktúry verejných služieb		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.1.2 Modernizácia verejného osvetlenia a rozhlasu		
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu verejných služieb na území obce a to najmä prostredníctvom modernizácie/revitalizácie súvisiacej infraštruktúry.		
Doba realizácie			
2024 – 2030			
Opatrenia špecifického cieľa			
a) modernizácia/revitalizácia objektov verejnej správy na území obce,			
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa			
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady	
Modernizácia verejného osvetlenia		5 000 €	
Modernizácia verejného rozhlasu		5 000 €	
Zvýšenie bezpečnosti a prevencia proti vandalizmu – kamerový systém		10 000 €	
Finančné náklady na špecifický cieľ			
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa	
Operačný program Slovensko Ministerstvo financií SR Rozpočet obce			20 000 €
Merateľné ukazovatele			
Počet zrekonštruovaných príp. zmodernizovaných objektov verejných služieb na území obce			

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.2 Modernizácia a rekonštrukcia obecných objektov	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.2.1 Skvalitnenie stavu budov v majetku obce a objektov verejného záujmu	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu verejných služieb na území obce a to najmä prostredníctvom modernizácie/revitalizácie súvisiacej infraštruktúry	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) modernizácia/revitalizácia objektov verejnej správy na území obce		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Rekonštrukcia septiku pri Obecnom úrade		5 000 €
Oplotenie cintorína		10 000 €
Modernizácia Domu smútku	chladiarenský box, závetrie na prístavbe domu smútku, oprava strechy na dome smútku	25 000 €
Rekonštrukcia kultúrneho domu II. etapa	Zateplenie a fasáda, oplotenie, modernizácia kúrenia	50 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Ministerstvo financií SR Rozpočet obce Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS		80 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zrekonštruovaných príp. zmodernizovaných objektov verejných služieb na území obce		

Priorita 3: Zvýšenie kvality životného prostredia

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.1 Podpora odpadového hospodárstva a riešenie problematiky environmentálnych záťaží	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.1.1 Rozšírenie a modernizácia odpadového hospodárstva	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na zvyšovanie efektivity zberu, manažmentu, spracovania a zhodnocovania odpadov, ako aj redukciu vzniku odpadov, najmä komunálneho zmesového odpadu a komunálneho odpadu, ale aj stavebného odpadu, biologického odpadu a i.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) budovanie regionálnej infraštruktúry na efektívne spracovanie odpadov, vrátane biologicky rozložiteľného odpadu, b) regionálne združenie samospráv pre manažment odpadov (plasty, biomasa, bioodpad) vrátane technológií zhodnocovania odpadov, c) budovanie systému pre spracovanie odpadov pre energetické zhodnotenie.		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Modernizácia odpadového hospodárstva – nákup komunálnej techniky	Malotraktor s príslušenstvom, krovinoz	10 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Envirofond		10 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet aktivít vykonaných na zlepšenie odpadového hospodárstva Zvýšenie podielu vyseparovaného odpadu na celkovom odpade v percentách		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.2 Preventívne opatrenia na zníženie dopadov zmeny klímy		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.2.1 Zníženie rizika povodní		
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na riešenia prispievajúce k ochrane ekosystémov, a k ochrane krajiny pred dopadmi zmeny klímy a k ochrane krajiny pred povodňami. Špecifický cieľ sa tiež zameriava na riešenia vedúce k zvyšovaniu retenčnej schopnosti územia obce.		
2024 – 2030			
Opatrenia špecifického cieľa			
a) melioračné opatrenia na území obce, b) realizácia protipovodňových a regulačných opatrení na tokoch a vodných plochách, c) výsadba remízok, alejí, stromoradií a inej zelene na otvorených priestranstvách, d) aktívna ochrana lesa a pestovných opatrení na princípoch Prírody blízkeho obhospodarovania lesa ako prostriedku zvýšenia stability lesných porastov podporujúcu ich trvalú produkciu (Program starostlivosti o les na roky 2022-2031) e) budovanie vodozádržných opatrení vo verejnom priestore (vsakovanie ako i opätovné využitie vody pre údržbu územia)			
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa			
Indikatívne projekty/zámery		Poznámka	Odhadované náklady
Protipovodňové opatrenia		Kaskádové opatrenia na vodných tokoch	30 000 €
Dobudovanie odvodňovacích kanálov			10 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ			
Možné zdroje financovania			Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Envirofond Rozpočet obce Interreg SR - ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS			40 000 €
Merateľné ukazovatele			
Počet protipovodňových opatrení			

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.3 Ochrana prírodného prostredia a krajiny	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.3.1 Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystému	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na riešenia prispievajúce k ochrane ekosystémov, a k ochrane krajiny pred dopadmi zmeny klímy. Špecifický cieľ sa tiež zameriava na riešenia vedúce k zvyšovaniu retenčnej schopnosti územia obce.	
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) opatrenia na zvyšovanie biodiverzity b) podpora inovácií a budovania partnerstiev v oblasti skvalitňovania zelenej infraštruktúry a verejných priestranstiev na území obce, vrátane podpory aktivít zameraných na vzdelávanie, osvetu a propagáciu dôležitosti ochrany biodiverzity a klímy.		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Ochrana a obnova biodiverzity v CHKO Malé Karpaty		500 €
Propagačné aktivity zamerané na ochranu prírody		5 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Envirofond Rozpočet obce Interreg SR – ČR 2022 - 2030		5 500 €
Merateľné ukazovatele		
Počet opatrení na zachovanie a obnovu biodiverzity a ekosystému		

4.2 FINANČNÝ PLÁN

Pre finančné krytie implementácie PHRSR obce Višňové pre roky 2024 – 2030 sa primárne identifikujú nasledujúce zdroje:

- Operačný program Slovensko (EŠIF)
- Rozpočet obce Višňové

Ako doplnkové zdroje sú identifikované:

- Plán obnovy a odolnosti SR
- Program Interreg SR – ČR
- Envirofond
- Fond na podporu športu
- Ministerstvo financií SR
- Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS

Na základe stavu pripravenosti jednotlivých projektových zámerov/projektov je možné odhadnúť potrebné zdroje na krytie implementácie jednotlivých strategických cieľov nasledovne:

	Odhadovaná suma v €
PRIORITA 1 - EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE	
1.1. Využitie miestneho potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu a rozvoj kultúrnych a voľnočasových aktivít	134 000 €
PRIORITA 2 - ROZVOJ OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI	
2.1. Zvýšenie kvality infraštruktúry verejných služieb	320 000 €
2.2. Modernizácia a rekonštrukcia obecných objektov	90 000 €
PRIORITA 3 - ZVÝŠENIE KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	
3.1 Podpora odpadového hospodárstva a riešenie problematiky environmentálnych záťaží	10 000 €
3.2 Preventívne opatrenia na zníženie dopadov zmeny klímy	40 000 €
3.3 Ochrana prírodného prostredia a krajiny	5 500 €
SPOLU	599 500 €

Uvedené sumy predstavujú potrebnú hodnotu finančného krytia pre zámery, ktoré boli zadefinované. Tieto sa budú priebežne aktualizovať, či už v kontexte ich realizácie, resp. meniacej sa potreby územia prípadne v kontexte vyhlasovaných výziev na financovanie zo zdrojov EŠIF a Plánu obnovy a odolnosti SR. Pri takýchto investíciách za 7 rokov by mohla byť priemerná ročná investícia do zámerov 85 642,86 EUR. Ak by sa obci podarilo na projekty využívať dotačné schémy v priemernej výške cca 70 %, potom by bolo treba do daných aktivít zainvestovať cca 25 692,86 EUR ročne z obecného rozpočtu.

4.3 AKČNÝ PLÁN

p.č.	Projektový zámer	Termín realizácie	Príslušnosť zámeru ku Špecifickému cieľu PHRSR
1	Podpora kultúrno-spoločenských podujatí	2024 - 2030	1.1.2
2	Podpora spolkovej činnosti	2024 - 2030	1.1.2
3	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2024 - 2030	2.1.1
4	Modernizácia verejného osvetlenia	2024 - 2025	2.1.2
5	Modernizácia verejného rozhlasu	2024 - 2025	2.1.2
6	Zvýšenie bezpečnosti a prevencia proti vandalizmu – kamerový systém	2024 - 2025	2.1.2
7	Rekonštrukcia septiku pri Obecnom úrade	2024 - 2025	2.2.1
8	Oplotenie cintorína	2024 - 2025	2.2.1
9	Modernizácia Domu smútku	2024 - 2025	2.2.1
10	Modernizácia odpadového hospodárstva – nákup drobnej techniky	2024 - 2030	3.1.1
11	Protipovodňové opatrenia	2024 - 2025	3.2.1
12	Dobudovanie odvodňovacích kanálov	2024 - 2030	3.2.1

4.4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Obec Višňové počas implementácie stanovenej stratégie v rámci PHRSR do roku 2030 rešpektuje nasledujúce základné princípy:

- **plánovanie a koordinácia** – spôsob plánovania jednotlivých aktivít smerom k efektívnemu napĺňaniu stanovených cieľov,
- **partnerstvo** – založené na spolupráci medzi jednotlivými kľúčovými aktérmi relevantnými pre tento dokument, ako aj širokou verejnosťou tak, aby sa zabezpečila koordinácia jednotlivých navrhovaných aktivít. Zabezpečovanie a podpora partnerstiev sú nevyhnutné nielen na úrovni obce, ale i v kontexte širších súvislostí a vzťahov kraja a ostatných územných celkov v rámci širokého regiónu,
- **subsidiarita** – zabezpečenie realizácie navrhovaných aktivít na úrovni, na ktorej je to najefektívnejšie.

Kľúčovou podmienkou implementácie tohto strategického dokumentu je jasné stanovenie inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia. V tejto časti sú definované jednotlivé zodpovedné orgány ako aj činnosti, ktoré spadajú do ich kompetencie.

Na realizácii sa podieľa riadiaci orgán, výkonný orgán, kontrolný orgán a finančný orgán, medzi ktorými dochádza ku koordinácii a výmene relevantných informácií.

Riadiacim orgánom zodpovedným za implementáciu a koordináciu je obecné zastupiteľstvo obce Višňové v zmysle platnej legislatívy v SR. Koordinácia je nevyhnutná najmä v prípade nasledujúcich zámerov a projektov:

- a. Projekty, ktoré sú financované z Operačného programu Slovensko zo zdrojov alokovaných na implementáciu Integrovanej územnej stratégie Trenčianskeho samosprávneho kraja prostredníctvom tzv. strategicko-plánovacích regiónov (SPR).
- b. Projekty, ktoré sú financované z Operačného programu Slovensko prostredníctvom dopytovo-orientovaných výziev vyhlasovaných jednotlivými relevantnými orgánmi.

Riadiaci orgán je zodpovedný, okrem koordinácie implementácie jednotlivých aktivít, aj za schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré na základe aktuálneho stavu naplnenia aktivít vypracuje výkonný orgán. Pri schvaľovaní monitorovacích a hodnotiacich správ berie riadiaci orgán do úvahy pripomienky predložené kontrolným orgánom.

Výkonný orgán, ktorým je pracovná skupina, dohliada nad realizáciou jednotlivých aktivít. Pracovná skupina sa skladá zo zamestnancov obecného úradu, externých odborných pracovníkov a ďalších prizvaných expertov. Kompetencie výkonného orgánu tvorí okrem iného aj vypracovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré odzrkadľujú stav realizácie stanovenej rozvojovej stratégie. Monitorovacie a hodnotiace správy sú spracovávané v pravidelných 12 mesačných intervaloch a prostredníctvom nich prebieha proces monitorovania a hodnotenia. Tieto vypracované monitorovacie a hodnotiace správy sú predložené na posúdenie a pripomienkovanie kontrolnému orgánu a následne sú uverejnené pre širokú verejnosť. Do kompetencie výkonného orgánu spadá i každoročná aktualizácia dokumentu a akčného plánu príslušného pre nasledujúci rok, ktoré následne schvaľuje riadiaci orgán. Do pôsobnosti výkonného orgánu spadá aj finančný manažment implementácie PHRSR. Výkon finančného manažmentu je realizovaný primárne zamestnancami mestských resp. obecných úradov.

Pre širokú verejnosť je nutné zabezpečiť prístup k informáciám, a to pravidelným zverejňovaním monitorovacích a hodnotiacich správ na webovej stránke vrátane stručného prehľadu znázorňujúceho postup a súčasný stav realizácie rozvojovej stratégie. Za prípravu tohto prehľadu a za zverejňovanie monitorovacích a hodnotiacich správ je zodpovedný výkonný orgán.

Proces monitorovania a hodnotenia zabezpečuje naplnenie definovanej vízie, špecifických cieľov až po konkrétne aktivity stanovenej rozvojovej stratégie. Tento proces spoluvytvára jasný kontrolný mechanizmus reprezentujúci spätnú väzbu znázorňujúcu priebeh implementácie, jej aktuálny stav a jeho porovnanie s plánovaným harmonogramom. Získané informácie umožňujú vykonanie intervencií vedúcich buď k zosúladieniu skutočných aktivít s plánom alebo k nevyhnutnej revízii dokumentu. Proces monitorovania a proces hodnotenia prebiehajú spravidla paralelne.

Proces monitorovania a proces hodnotenia podľa celkovej schémy inštitucionálneho a procesného zabezpečenia realizácie pozostáva z nasledujúcich krokov: vypracovávanie, posudzovanie, pripomienkovanie a schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, pričom

tieto činnosti prebiehajú v kompetencii jednotlivých orgánov a v spolupráci s verejnosťou. Počas procesu monitorovania a hodnotenia budú využívané interim, teda priebežné monitorovacie a hodnotiace správy, spracované počas realizácie aktivít, a ex post, správy následné, spracované po realizácii aktivít. Monitorovacie a hodnotiace správy pre aktivity financované zo zdrojov samosprávneho kraja sú spracovávané pravidelne v intervale každých 12 mesiacov. Monitorovacie a hodnotiace správy aktivít financovaných z externých zdrojov (primárne operačné programy, medzinárodné programy) budú vypracovávané v časových intervaloch stanovených v jednotlivých výzvach príslušných ku konkrétnym aktivitám.

5 ZÁVER

Schválenie PHRSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Višňové na roky 2024 - 2030
Štruktúra dokumentu	Časť 1 – Úvodná časť Úvodná časť obsahuje všeobecné informácie o PHRSR a vysvetlenie pre aký účel bolo tvorené. Časť 2 – Analytická časť Analytická časť obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie. Časť 3 – Strategická časť Táto časť obsahuje stratégiu rozvoja územia pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce. Časť 4 – Implementačná a finančná časť Obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHRSR. Zameriava sa na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHRSR obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHRSR s ustanovením merateľných ukazovateľov, tiež vecný a časový harmonogram realizácie PHRSR formou akčných plánov. Obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít.
Spracovanie	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Višňové na roky 2024 - 2030 bol spracovaný v období november 2022 - január 2024. PHRSR bol spracovaný externými odborníkmi v spolupráci s pracovníkmi Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina (ďalej len KR - MAS) a pracovníkmi samosprávy. - Pracovný tím bol zložený z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OcZ, podnikateľov, tretieho sektora a členov komisií Zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OcZ <i>Stretnutie riadiaceho tímu:</i> 4. 10. 2022 21. 12. 2022 14. 6. 2023 15. 11. 2023 23.1.2024
Prerokovanie	Verejné pripomienkovanie prebiehalo v termíne. Dokument bol uverejnený na internetovej stránke obce Višňové. Počas verejného pripomienkovania neboli doručené žiadne pripomienky
Schválenie	21.3.2024